

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanians
In The United States

VOL. LXI

Price 15c

Chicago, Ill. — Pirmadienis, Sausio-January 26 d., 1976 m.

Kaina 15c

21

MADRIDE KISINGERIS PASIRASĖ SUTARTI

KOMUNIZMAS YRA LYGUS SKURDO PADALINIMAS VISAME PASAULYJE

JAV ir toliau remis pavergtų tautų laisvės viltis,
pareiškė prezidentas Fordas ukrainiečiams

CHICAGO. — JAV Kongreso atstovas Henry J. Hyde (R.-Ill.) šeštadienį kreipėsi į amerikiečius, kviesdamas "pakelti savo balsą už pavergtas tautas Rytų Europoje", perspėdamas, kad naujas izoliacionizmas pradeda "apimti Ameriką".

Hyde savo kalboje pasakė 6 šimtams ukrainiečių amerikiečių, kad jis nepasitiki JAV detentės politika, pastebėdamas, kad "būti antikomunistu yra nebefasoniška".

"Detentė yra labai įdomus ir madingas žodis", kalbėjo jis Amerikos Ukrainiečių Kongreso Komiteto Chicago skyriaus Sheraton viešbutyje suruoštamame Ukrainos nepriklausomybės paskelbimo dienos suktuvių paminėjimo bankete.

Jis pareiškė, kad detentė amerikiečiams reiškia taktikos švelninimą, bet sovietams detentė reiškia tik taktikos pakeitimą. Jie kaip kėlė, taip ir toliau kelia neramumus ir rūpesčius", įspėjo Hyde. Sovietų Sąjunga jis pavadino paskutinę kolonijinę imperiją pasaulyje; viena koja atovinėja Berlyną, antrąją koja Kuboje", ir nepaisanti detentės tai vienur, tai kitur visame pasaulyje kyla sovietų sukurstyti neramumai.

"Dabar yra Angola", kalbėjo kongresmanas Hyde. "Jei tai yra detentė, tai yra laida", pasakė jis visai auditorijai plojant.

Prezidentas Fordas, kuris šių metų buvo pagerbtas kaip šio metų iškilniausias žmogus (Man of the Year) savo per video juostele parduotame adrese perspėjo auditoriją nelaukti kokių nors staigių pakeitimų Europos žemėlapyje, bet prezidentas pabrėžė, kad Jungtinių Valstybių politika ir toliau remis Rytų Europos tautų laisvės ir tautinės nepriklausomybės aspiracijas".

Hyde pareiškė, kad jo išskaičiavimu, tik dvylika kraštų yra pasaulyje, kuriuos galima vadinti demokratijomis.

Jis pareiškė, kad komunistai šiandien kontroliuoja daugiau žmonių negu Krikščionybė kontroliavo net Viduržemiuose. Sovietų Sąjunga jis apibūdino kaip visiška nepasisekima. "Ji vis dar nepajėgia išmaitinti savo žmonių. Jei kapitalizmas yra vadinamas nelygiu turtų padalinimu, tai komunizmas yra lygus skurdo padalinimas", pasakė jis.

Banketas paminėjo 58 metines labai trumpai egzistavusias Ukrainos nepriklausomybės nuo Rusijos paskelbimo suktuves. Paminėjime dalyvavo Amerikos italių, žydų ir kitų etninii grupių iš Rytų europos atstovai. Ukrainiečių Kongreso komitetas pagerbė kongresmaną Frank Annunzio (D.-Ill.) kaip pasižymėjusį pavergtųjų tautų kovos dėl laisvės lyderį.

➤ Vasario viduryje Briuselyje žydai šaukia svarbią konferenciją Izraelio teisėms ginti. Žydai jaučia, kad prieš Izraelį pradėtos organizuoti galiosios jėgos.

IŠ VISO PASAULIO

OTTAWA, Kanada. — Volkswagen Ltd. Canada pranešė, kad ši kompanija iš savo 1975 metų modelių Rabbit ir Scirocco žada atšaukti apie 8,000 automobilių patikrinti ir pataisyti mechanizmą, apsaugantį automobilį nuo gaisro. Kanados VW (Volkswagen) biznio vedėjas Albert Triller pranešė, kad buvo patikrinta 16 užsėdusių VW ir nustatyta, kad visi jie buvo pastatyti ir palikti nuo 15 iki 25 minučių su veikiančiu motoru ir per tą laiką perkaito išdegę (exhaust) vamzdžiai.

DUESSELDORF, Vak. Vokietija. — Devyni vokiečiai, iš 3 kavininkai, buvo teisiami už įstėgimą slapto nacių partijos Vakarų Vokietijoje. Policija jų būgse rado 2,000 amunicijos, 3 pataletus, 2 rankines granatas, dvi kulkosvaidžius, kelis amunicijos diržus ir apšiai naciškos literatūros.

ROMA. — Italų savaitraštis "L'Europeo" penktadienį paskelbė penkiau Sovietų slaptosios policijos KGB agentų Italijoje pavardes, jų tarpe ir paties sovietų šnipų Italijoje viršininko. "L'Europeo" rašo, kad paskelbėti sovietų šnipai yra prikomandiruoti kaip "diplomatai" sovietų ambasadoje Romoje ir sovietų konsulatuose kituose Italijos miestuose.

MANILA, Filipinai. — Trečiojo Pasaulio kraštų didžiajai konferencijai artėjant areštuota mažiausiai 41 asmuo, jų tarpe kai kurie komunistai. Filipinų apsaugos departamentas pranešė, kad suimtas komunistų vadovas Roger Posadas ir dvylika paskutiniomis dienomis suimtųjų kelių komunistų yra žinomi kaip aktyvūs subversantai. Trečiojo Pasaulio konferencijoje, kuri prasidės ši pirmadienį, dalyvauja 108 valstybės — Jungtinių Tautų nariai.

LOS ANGELES. — Jau ketvirtą savaitę, kai streikuoja Pietinės Kalifornijos daktarai ir jiems pritarančių skaičius daugėja. Tūkstančiai bendrosios praktikos daktarų savo kabinetų duris uždarė porai dienų, parodydami savo solidarumą su medicais specialistais, streikuojančiais dėl nepaprastai didelio (327 nuosimčiai) apdraudus premių pakėlimo. Apskaičiuota, kad 75 nuosimčiai visų bendros praktikos daktarų užrakino savo duris.

➤ Vasario viduryje Briuselyje žydai šaukia svarbią konferenciją Izraelio teisėms ginti. Žydai jaučia, kad prieš Izraelį pradėtos organizuoti galiosios jėgos.

Krašto apsaugos sekretorius Dan Rumsfeld pareiškė, kad sovietų valdžia negali laisvinti atomo sūkurio, nes amerikiečiai labai lengvai pastebi kiekvieną jų kvepą žingsnį. Jis neaiškina, kokių būdu amerikiečiai patiria apie sovietų valdžios atominį raketų naudojimą, bet amerikiečiai žino. Sekretorius Rumsfeld, susipažinęs su visomis stebėjimo priemonėmis, tvirtina, kad Amerikiečiai žino kiekvieną rusų susitarimo lažymą ir kovos dėl kiekvieno nusikaltimo.

KUBOS KARIAI OPERUOJA 8 AFRIKOS RESPUBLIKOSE IR SIRIJOJE

WASHINGTONAS. — Kubos kariuomenė šiuo metu operuoja septyniuose kitose Afrikos valstybėse, čia neįskaitant 10,500 karo veiksmams paruoštų karių, kuriuos Fidelis Castro nusiuntė į Angolą.

Vakarų žvalgybos žiniomis, Congo "liaudies respublikoje" Kubos karių yra apie 1,000, ir Congo yra svarbiausioji Castro bazė karinėms operacijoms Angoloje.

Kitą kubiečių "raudonarmiečių" dalis Afrikoje yra padalinta maždaug sekančiai: Tanzanijoje 500, jų tarpe tik 15 technikų; Ekvatorinėje Gvinėjoje 500; Gvinėjos Respublikoje 300; Somalijoje 50; Guinea-Bissau ir Sierra Leone po 25-30 kariu.

Negana Afrikos, Castro siunčia savo kariuomenę ir į Siriją.

Moteris i vicegubernatorius

Dabartinis Illinois valstijos gubernatorius Walker yra pasirinkęs Joanne Alter 48 m. amžiaus moterį, buvusią direktorę sveikatos departamento, kaip kandidatę į Illinois valstijos vicegubernatoriaus vietą. Alter yra pirmoji Illinois valstijos istorijoje moteris kandidatė į tokia aukštą ir atsakingą valstijos tarnybą, parinkta paties gubernatoriaus.

Gubern. Walkeris asmeniškai kartu su kandidate Alter dalyvavo rinkimų komiteto raštinėje, atliekant formalumus, kandidatui įrašant į komiteto rinkimų kandidatų knygas.

CIA agentai užsieny

WASHINGTONAS. — Senato komitetas, tyrinėjantis CIA veiklą, pranešė, kad CIA turinti užsieny 11 pilnai apmokamų agentų, kurie veikia kaip žurnalistai, atstovaudami JAV bei kitų valstybių žinių agentūras bei organizacijas.

JAV persvarstys mirties bausmę

WASHINGTONAS. — Jungtinių Amerikos Valstybių Aukščiausiasis Teismas, kurs 1972 metais panaikino mirties bausmę, kaip "žiauria ir nepaprastą bausmę", penkioms valstijoms prašant, žada tą reikalą persvarstyti.

Grazinti mirties bausmę prašė Georgia, Texas, North Carolina, Florida ir Louisiana, kuri argumentams aptarti posėdis šaukiamas ateinančio kovo 30 dieną.

Mirties bausmė buvo panaikinta 1972 metais penkių teisėjų balsais prieš 4 balsus. Vieno balso dauguma buvo nuspręsta, kad mirties bausmė esanti prieškonstitucinė.

NAACP legalaus gynybos fondo žiniomis mažiausiai 411 asmenų laikomi 30 valstijose mirtininkų kameroje. Trisdešimt penkioms valstijoms turinčios mirties bausmės įstatymus.

US Steel Corp. valo vandenį

US Steel bendrovė yra jau įrengusi pieno gamykloje, 3426 E. 89, ir paleidusi į darbą 30 mil. dol. vertės vandens valymo įmonę, kuri valo pieno gamyboje panaudotą ir užterštą vandenį.

Atidarant vandens valyklą, ją pašventinant, US Steel bendrovės viceprezidentas pareiškė, kad į valyklą įdėti 30 mil. dol. nepagaminta nė vieno svaro pieno, bet verta pinigų.

"Pravda" atakuoja JAV Laisvės radijo

MASKVA. — Sovietų kompartijos organas "Pravda" pradėjo smarkią ataką prieš Miunchene, Vakarų Vokietijoje, veikiančias Amerikos radijo stotis "Liberty" ir "Free Europe". Šių dviejų stočių veikla esanti "piktas pažeidimas tarptautinės teisės, Jungtinių Tautų Charterio ir Europos valstybių saugumo konferencijoje pasiektų susitarimų".

Puolama ir Vakarų Vokietijos laikysena, kuri savo teritorijoje toms stotims leidžianti veikti. Esą stacijas nesuprantama, kaip suvereninė valstybės gali savo teritorijoje leisti veikti tokius "pasibaurėtus" svetimus radijo siųstuvus, tokius CIA diversantų centrų".

"Pravdos" žodžiais, Radio Liberty ir Radio Free Europe skelbiančios tendencingai parinktas informacijas, "melų" pranešimus, "socialistinės sistemos piktybinių priešų šmeižtus ir propagandą". Paskutiniu laiku tie siųstuvai vis daugiau prieš sovietiškos medžiagos gauna iš Pekino.

Prieš keletą dienų kitas sovietų laikraštis "Sovietskaja Rusija" puolė "Amerikos Balsą" radijo siųstuvą.

Bendrai, sovietų publicistikoje pastaruoju laiku pastebima "kietesnė linija" prieš JAV-bes, kaip praneša dpa.

Izraelis turi aiškiai pasisakyti

WASHINGTONAS. — Amerikoje gyvenančių žydų vienas vadų, rabinas A. M. Schiedler, pareiškė, kad Izraelio ministeris pirmininkas Y. Rabin aiškiai išdėstyti Izraelio nusistatymą Palestinos reikalu. Ministeris pirmininkas turi aiškiai pabrėžti palestiniečių teises ir Palestinos išlaisvinimo organizacijos PLO skirtumus.

Esą joks amerikietis nenorės, kad Izraelis derėtų su PLO, su organizacija, kuri nepripažįsta Izraelio teisę, su organizacija ištroškusia teroristinio kraujo.

Buvusi Izraelio premjerė Golda Meir atsisakė iš valstybinių pareigų, bet ji nemeta politikuoti. Ji atvažiuo į Ameriką, lanko didesnius žydų centrus, sako kalbas ir aiškina savo nuotakas. Jai nepatinka Jungtinių Tautų paskutinių metų ryškėjanti kryptis išsilaivinsiu iš diktatorių valdomų kraštų, bet ji yra įsitikinusi, kad Izraelis pajėgs apsiginti nuo tykiojančių palestiniečių ir arabų.

KETURIOS BAZES ISPANIJOJE JAV KAINUOS VIRŠ BILLJONO DOLERIŲ

Kisingeris skuba į Washingtoną, kad galėtų
informuoti Fordą ir kongreso komitetus

MADRIDAS, Ispanija. Valstybės sekretorius Henry Kisingeris šeštadienio vakarą, pasirašė penkerių metų susitarimą su Ispanija keturioms karo bazėms naudoti, o sekmadienio rytą išskrido į Washingtoną, kad galėtų informuoti prezidentą Fordą apie pasitarimus Maskvoje, Europos valstybių užsienio ministerių nuotakas ir pasikalbėjimus su Ispanijos karaliu Juan Carlos de Burbon, premjeru Arias Navarro ir užsienio reikalų ministriu Jose Maria Areilza.

Dabartinės Ispanijos vyriausybė leido amerikiečiams naudoti Rotos uostą, Torrejon, Karagozos ir Morono karo aerodromus. Sekretorius Kisingeris pasirašė jau iš anksto aptartą sutartį, kuri įpareigoja amerikiečius 1979 metais atšaukti iš Rotos uosto atomo narlaivius. Amerikos karo vadovybė yra įsitikinusi, kad minėtas reikalavimas nei kiek nepakenks Vakarų Europos gynybai, nes jau yra paruoštos kitos priemonės atomo narlaiviams pakeisti.

Už keturias bazes Ispanijoje, JAV per penkeris metus privačias duoti dabartinę Ispanijos valdžiai karo medžiagos, maisto ir kitokių gaminių vieno bilijono ir 220 milijono dolerių sumai. Į šią sumą įeina stambi dalis pinigais nuoma už karo bazes, bet dar daugiau teks mokėti naujais ginklais, amunicija ir Ispanijai būtinai reikalingomis medžiagomis.

Sekretorius Kisingeris, informavęs Šiaurės Atlanto užsienio ministerius, specialiai atvykusius į Briuselio pasitarimą, ir paaiškinęs jų keliamus klausimus, tuojau išskubėjo į Madridą, kur jo laukė visa eilė pasimatymų su Ispanijos valdžios žmonėmis ir JAV teisiniais bei karo patarėjais. Sekretorius pirmąsias susitikimo su užsienio reikalų ministriu Areilza, pasitarė su dabartiniu Ispanijos premjeru Arias Navarro, o vėliau nuvyko pas Ispanijos karalių Juan Carlos de Burbon ir gana ilgai kalbėjosi įvairiais Ispanijos ir Europos politikos klausimais. Ispanijos karalius pridėjo gražinti ispanams pagrindines žmogaus teises ir leisti gyventojams pasisakyti pačiais svarbiausiais valstybės valdymo klausimais.

Ispanijos žinių agentūros buvo pranešusios, kad JAV pasirašė gynybos sutartį. Sekretorius Kisingeris paneigė tokią interpretaciją. Naujai pasirašytas susitarimas liepia abiem pusėm tartis, jei susidarytų pavojus Vakarų Europai ir Ispanijai, bet tuo tarpu tokio pavojaus nesimato.

Sekretorius skuba į Washingtoną, kad galėtų tiksliai informuoti prezidentą Fordą ir kongreso užsienio komitetą narius apie Maskvoje vykusius pasitarimus. Maskvoje susitariti nepavyko. Sovietų valdžios atstovai išsisukinėja, siūlo naujus klausimus, bet vengia tarptautinės strateginių ginklų kontrolės. Susitarimas Madride yra atsakymas Maskvos užsispyrimui.

Sekretorius skuba į Washingtoną, kad galėtų tiksliai informuoti prezidentą Fordą ir kongreso užsienio komitetą narius apie Maskvoje vykusius pasitarimus. Maskvoje susitariti nepavyko. Sovietų valdžios atstovai išsisukinėja, siūlo naujus klausimus, bet vengia tarptautinės strateginių ginklų kontrolės. Susitarimas Madride yra atsakymas Maskvos užsispyrimui.

Sen. Muskie vertina prezidento kalbą

VAŠINGTONAS. — Demokratų partijos lyderiai Atstovų Rūmų daugumas vadams M. Mansfield ir Atstovų Rūmų pirmininkas C. B. Albert, parinko sen. E. S. Muskie prez. Fordo kalbos kritiku. Sen. Murkie, aptardamas prezidento kalbą, pasakytą Atstovų Rūmų plenume, atidarant pavasarinę Rūmų sesiją, pabrėžė svarbesnes kalbos vietas, sakydamas: "Mes turime atmeti svajones tu, kurie pataria mums grįžti į praeitį, atsigrįžti nuo mūsų laido, užtikrinant kiekvienam amerikiečiui padorų darbą ir sveikatos apsaugą".

Muskie priminė, jog kažkas mūsų sistemoje yra bloga. Esą, tiek daug darbo reikėtų padaryti, bet tuo pačiu laiku daug žmonių neturi darbo. Prezidentas, esą, yra patenkintas, turėdamas ateinančiais metais mažiausiai 7% bedarbių. Senatorius gyrė bedarbių mažinimo dvi priemones, kurias prezidentas atmeta: apmokėti federaliniais doleriais vietas viešus darbus, kurie prie mažiausių kaštų suteiktų daugiausiai darbo ir antur, padėti valstiems įvykdyti trumpalaikius viešų darbų projektus.

Senato komiteto, svarstančio valstybės biudžetą pirmininkas sen. Muskie priminė, kad 1966 ir 1977 metų biudžetuose vien tik bedarbių išlaikymui skirta 40 bil. dol. Kiti 14 bil. dol. numatyta išmokėti nuosimčiai už valstybės paimtas paskolas, esant bedarbei ir netekus didelių sumų mokesčių. Šie kaštai yra biudžeto deficito ir infliacijos priežasties pagrindas.

Senatorius kaltino Niksono ir Fordo administracijas, kurios šokinėja nuo vieno kraštutinumo prie kito, kurios rinkimų metais pagerina ekonominės mašinos veiklą ir sukurdamas ekonominį nuosmukį, viską pristabdo. Manoma, kad kongresas gali sumažinti mokesčius ir atmeti prez. Fordo siūlymą padidinti socialinės apdraudos mokesčius, kad reikia surasti priimtina energijos programą, kuri prilaikytų kylančias alyvos ir dujų kainas, kol krašto ūkis pakankamai sustiprėtų. Senatorius priminė, kad kraštas nukencia ir silpnėja dėl esančių paslapčių, kad pasaulis teigiamai įvertina CIA veiklos tyrinėjimą, kad prezidentas daro klaidą kritikuodamas senatą, nubraukusį Angolai skirtą pagalbą.

CICERO ŠAULIŲ VEIKLA

Sausio mėn. 18 d. įvyko Cicero šaulių kuopos Klaipėda visuotinis metinis narių susirinkimas, kurį atidarė pirm. K. M. Mikovaitis pakvietė Dr. Petr. Atkočiūną ir Dr. kun. Antan. Jušką įteikti šaulei Pranutei D. Plaitienei diplomą ir prisegti šaulių žvaigždės medali. Paskaičiavo ir paskaičiavo laimėjimus ir tris šaudymo vietas. Brangūs bliučių ir kriškių. Pirmajam pulk. Jonas Švedas įteikė pe einajamą taure, o kitiems dviem asmenims trofėjas. Kun. Dr. Juška, pasveikino šaulius, pasidžiaugė jų gausumu ir susikūlymą.

Toliau susirinkimui vesti pirm. Mikovaitis pakvietė Stasį Bernatavičių. Iš pirminko K. M. pranešimo paaiškėjo, kad 1975 metų bėgyje turėta 6 kuopos valdybos posėdžiai ir 2 visuotiniai kuopos narių susirinkimai. Iškilmingai buvo atšvęstas kuopos dešimtmetis. Dalyvauta paradede Ciceroje ir Pavergty Tautų savaitės proga, Čikagos miesto centre. Gegužės mėn. aplankyti visi kuopos šaulių ir jų artimųjų kapi. Surengtas šeimyninis išvakalavimas į Union Pier šaulių Ašokų sodybą. Atliktas kuopos šaudymas Cicero medžiotojų meškeriotojų ūkyje. Dalyvauta

Racine šaulių kuopos dvidešimtojo šventėje, Klevelando Juozapaviciaus kuopos penkmečio šventėje, Jūros dienoje Union Pier, Sąjungos kultūriname suvažiavime Wasagoje, Kanadoje, kur pirm. K. M. skaitė paskaitą. Surengtas metinis švyturio balio Balio Pakšto salėje. Lietuvos kariuomenės šventės progai padėtas vainikas prie paminklo žuvusiems už Lietuvos laisvę. Gauti 8 nauji pareiškimai įstoti į kuopos šaulių eiles. Baigdamas pasidžiaugė taika ir gyvenimu kuopos šaulių tarpe.

Kuopos išrinktas Jonas Dekeris pranešė, kad 1975 metų bėgyje po 100 dol. aukota serganiam savanoriui-kūrėjui Kazui Dobiliui, Cicero Lietuistikos mokykloms ir Centro Valdybai. Dr. Jurgėlos parašyti knygai anglų kalba apie Sovietų S-gos genocidą Lietuvoje, 30 dol. aukota Lietuvių TV, po 25 Kariui, Balfui ir Jurgio šeimai atskirti komitetui, po 20 Marguičiai, S. Barcus, Naujienoms, Draugui, Laisvai Lietuvai, Dirvai, Pavergty tautų komitetui ir III jaun imo kongresui. Iš viso metų bėgyje paskirstyti aukų 365 dol., o kitų išlaidų turėta 1237 dol., bet kuopoje pinigų dar meškeriotojų ūkyje. Dalyvauta

Florida yra nedidelis Micaonopy miestelis, kuriame matome, darbžias moteris, blizginančias gaisrininkų kepurės. Pasirodo, kad šios moterys yra gaisrininkų žmonos, kurios nuo ryto iki vakaro būdi gaisrininkų centre, kad vyrai galėtų dirbtuvėse arba soduose šeimai duoną uždirbti.

Po išrinkimo pranešimo Dubauskienė paklausė, dėl ko nebuvo aukota Brazinskams. Pirm. K. M. padėjo už vietos padarytą paklausimą, atsakė, kad šį klausimą, ir jo nuomone teigiamai, valdyba spres pirmame savo posėdyje.

Į Liet. Šaulių S-gos visuotinį atstovų suvažiavimą iš kuopos išrinkti: Antanas Markauskas, Augustinas Ašoklis, Juozas Žemaitis, Irena Markauskienė ir Karolis Lazinka. Be jų vyks pirm. K. M. ir du valdybos nariai.

Bendruomenės problemų šauliai neaptaria

Sumanymuose buvo iškeltas klausimas, kad susirgę šauliai neprašė ne valdybos, ne ligonių lankymo komisijos kuriam nariui, o paskui kyla kalbos, kad niekas neaplanke. Susirgusieji turi pasirūpinti, kad jeigu ne jie patys, tai kad kas nors praneštų apie ligą.

Dėl klausimo apie dvi lietuvių bendruomenes, pirm. K. M. paaiškino, kad yra Centro Valdybos aplinkkrastis, kad nedalyvaujai nei vienos nei kitos bendruomenės, parengimuose, kaip ir mūsų kuopos visuotiniame narių susirinkime buvo nubalsuota. Priimtas Dekerio pasiūlymas bendruomenės reikalų šaulių susirinkime nediskutuoti ir tuo reikalu diskusijos buvo nutrauktos.

Išėjus revizijos komisijos vienam nariui, nutarta pakviesti sekantį iš eilės kandidatą. Į bliujaus klausimą dėl šaudyklės, pirm. K. M. atsakė, kad reikalus yra išspręstas teigiamai ir Cicero medžiotojų — meškeriotojų šaudykla bus galima naudotis. Algis Valeika paprašė pranešti jam kuopos šaulių sąrašą su gimimo datomis, kad jis galėtų visiems, gimimo dienos proga, pasiųsti sveikinimus. Pirm. K. M. pažadėjo pasirūpinti. Kasininkas Dekeris pranešė, kad per jį galima užsisakyti Kari, isigyti šaulių statutą ir uniforminius ženklus.

Baigdamas susirinkimą pirm. K. M. pranešė, kad šaulių Centro Valdyba leidžia anglų kalba Dr. Jurgėlos knygą apie Sovietų S-gos genocidą Lietuvoje, ji kaštuos 15 dol.

Bronius Kuras iškėlė klausimą, kodėl pačios sesės šaulės tiek daug dirba per parengimus? Nutarta ateiityje, kad sesės tik paruoš maistą, o patarnaus samdytos mergaitės. Kilus klausimui, kaip dalyvauti mūsų kuopos parengimuose, nutarta, kad ir ateityje uniformuotiems. Naujiems kuopos šauliams panorus susipažinti su kuopos valdybos nariais pirminkininkaujantis iškviest po vieną visus valdybos ir įvairių komisijų narius.

Susirinkime dalyvavo garbingų šaulių Dr. Petras Atkočiūnas, Dr. kun. Antanas Juška, pulk. Jonas Švedas ir kiti.

Po susirinkimo buvo vaišės, kurių metu trio Bernatavičius, Bliujus ir Valeika, Markauskui akordeonui pritariant, apdainavo įvairius gyvenimo aktualijas, o Irena Petrauskienė padainavo solo. Kas norėjo galejo ir pasidžiaugti šeimyninėje

Anglijos naujienos

— Atėjo ir jau praėjo ilgai lauktos Kalėdų šventės. Daug išpirkta, menkaverčių prekių, kurios ištisus metus buvo sukrautos sandėliuose. Anglijoje yra įsigalėjęs paprotys pirkti Kalėdų šventėms įvairias dovanas. Bet ar jos bus kam nors naudingos, niekas apie tai negalvoja. Svarbu, kad tik atlieka pareigą. Tai ir išperka visas bevertes prekes ir prekybininkai iš to turi gražaus pelno.

Anksčiau, Londone švenčių proga specialiai papuošdavo Oxford ir Regent gatves. Bet praėjusios šventės tokių papuošimų jau nebuvo. Tik Trafalgar Square dar senų papročių stovėjo papuosta eglė, kurią kiekvienais metais padovanoja Norvegijos karališka šeima. Gerokai sumažėjo ir kalėdinė pašlo siuntų apyvaria.

Nes pakėlus siuntų kainą žmonės surado priemonių, kaip jas išteikti gavėjams nesinaudojanti pašlo patarnavimu. Paštai tikėjosi sulaukti gražaus pelno ir vieton jį dabar turi tik milijoninius nuostolius.

Praėjusios Kalėdų šventės buvo gana ilgos ir jos užsilėję apie 4—5 dienas. Lietuviai jas sutiko su lietuviškais tradiciniais Kūčių papročiais. Londono lietuvių bažnyčioje 12 val. nakties laiku buvo atlikti Bernelių mišios. Jas skambiomis giesmėmis pajaujinio bažnytinis choras, vadovaujamas J. Černiaus. Po pamaldų bažnytinėje salėje buvo suorganizuota bažnyčios reikalams paremti loterija. Šventės pradžioje bendrų pasivaissinimų ir kaimynų lankymo ženkle.

Rytinio Londono lietuvių Naujuosius Metus sutiko Sporto Socialinio klubo patalpose. Sutikimą suruošė šeštadieninės mokyklos tėvų komitetas. Rėlnas paskirtas tos mokyklos ir tautinių šokių grupės reikalams. O vakarų Londono lietuvių Naujuosius Metus sutiko Lietuvių Namuose.

— Šventėms sulaukėme "Salinio" 6 numerį. Tai paskutinis praėjusių metų numeris, skirtas Kalėdų šventėms. Jo pirmame puslapyje patalpintas vyšk. A. Deksnio sveikinimas su Kalėdų šventėmis. Toliau eina dr. V. Vygando minčių teisinys "Bendrija dabar ir ateityje". A. Solženicyno Vakarams persipėjimų santrauka "Griovėjai ir žudytojai". P. Naujojei — "Motiejus Valančius" ir smulki lietuviškos veiklos kronika. Šiame numeryje primenama, kad "Saliniui" sukako 15 metų kai jis yra atgavintas Londone ir 10 m. kai įsikūrė Nottinghame.

Terėsei Pečkienei pirm. Karolis Mikovaitis įteikė gražią gele. Po taip gražiai pasibaigusio susirinkimo visi labai neįprastai skirstėsi į namus.

Stepas Paulauskas

— Londone mirė Stasys Skopas. Jis eidamas gatvę parpuolė ir be sąmonės nuvežtas į ligoninę greitai mirė. Jo palikai niekam nežinant buvo sudėginti krematoriume. Ligoninėje nepavyko išaiškinti jo tautybės, nei tikybos. Neišaiškinę sudegino kaip šiame krašte neturinčių jokių giminių. Dabar bandoma atgauti jo pelenus ir palaidoti lietuvių kapų skyriuje.

Velionis buvo gimęs 1896 metais spalio 25 d. Biržų apskr. Lietuvoje ilgą laiką buvo Kauonų [gulos] bažnyčios zakristijonu. Londone rūpinosi religine veikla, skaitė ir rėmė lietuvišką spaudą. Buvo B. Kvicklio redaguotų knygų "Mūsų Lietuva" bendradarbis. Ilgametis "Keleivio" ir kitų Amerikos lietuvių laikraščių prenumeratorius.

— Anglijoje kurį laiką siautė didelės audros. Buvo padaryta daug nuostolių. Dabar turime gražias saulėtias dienas.

V. Vytenis

JEI "NAUJIENAS" TU SKAITYSI, TAI IR KITAM PASAKYSI, KAD JOS RASO TIKRĄ TIESĄ — SKLEIDŽIA SVIESĄ.

UNION PIER, MICH.

Praeitų metų gruodžio mėn. 31 d. Union Pier Lietuvių Namų Savininkų dr-jos valdybos ir penkių ponų rengimo komisijos buvo surengtas 1976-ųjų Naujų Metų sutikimas Dr. J. Valantiejų rezidencijoje.

Svečius priiminėjo, vaišes paruošė ir vaišino Dr. ir ponai Valantiejai, talkinant rengimo komisijos ponioms.

12 val. sugiedojus Amerikos ir Lietuvos himnus, pakėlus daktaro patiekto šampano taures, nuaidėjus K. Petrausko ariai — "Pakelkim, pakelkim taures..." sveikinosi visi sugeriausiais linkėjimais naujiems metams, o apie rytmetį svečiai skirstėsi linksmam ir maloniam nusiteikę.

Dr. ir ponai J. Valantiejai yra nuosirdūs ir draugiški apylinkės lietuviams, visuomet suteikia pas save malonų prieglobstį, tad visi naujų metų sutikimo dalyviai reiškia nuosirdžią padėką ponams Valantiejams. Taip gi priklauso didelė padėka rengimo komisijos ponioms, prisidėjusioms savo darbu ir skanėtais.

Z. Mišauskas

JEI TU IR KITAM PASAKYSI, KAD JOS RASO TIKRĄ TIESĄ — SKLEIDŽIA SVIESĄ.

LIETUVOS VARDO KILMĖ

Daugelis nori patirti, iš kur yra kilęs Lietuvos vardas, mažai kas šį klausimą studijavo. Apie lietuvių tautą ir lietuvių kalbą yra parašyta daug knygų ir brošiūrų. Lietuviai minimi senuose atsiminimuose ir metraščiuose. Ten minimas ir Lietuvos vardas.

Juozas Venclova, dirbes prie šios studijos 20 metų, peržiūrėjo labai daug senų dokumentų. Savo studijoje jis nurodė kiekvieno žodžio metrikaciją ir surašė Lietuvos praeitį liečiančias knygas. Jis perskaitė šimtus knygų ir parašė 52 psal knygele, pavadintą LIETUVOS VARDO KILMĖ. Minkšti viršeliai, kaina \$2.00. Knygelę jums bus pasiūsta, jei du dolerius atsiųsite šiuo adresu:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.

It's a question of maturity.

A lot of people don't buy U.S. Savings Bonds because they think it takes them 10 years to mature. Take another look. The old green Bond ain't what it used to be. Now Bonds mature in less than 6 years.

That's one reason Bonds are so popular nowadays. They're simple to buy, and one of the surest ways to build a nest egg for something (or someone) special.

U.S. Savings Bonds. Maturity at 5 years, 10 months. If you don't

want to use that money right away, there's a 10-year extension privilege. Either way, you'll find that Bonds mature at just the right age for you.

Bonds mature in less than six years.

Now U.S. Bonds pay 4 1/2% interest when held to maturity of 5 years, 10 months (4 1/2% the first year). Bonds are redeemable at face value, or destroyed. When needed they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and Federal tax may be deferred until redemption.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

AGATHA CHRISTIE IR POIROT

Š. m. sausio 12 d. mirė bene žinomiausia šių laikų kriminalinių romanų ir apysakų rašytoja Agatha Mallowan. Štai keletas datų:

— Buvo gimusi 1890 m. rugsėjo 15 d. Tėvas amerikiečių kilmės turtingas pramonininkas Frederick Miller, motina — britė.

— 1914 m. iškėlė už aviacijos pulkininko Archibald'o Christie, kurio pavardę pasirinko sau slapyvardžiu. 1930 m. iškėlė už Makso Mallowan'o.

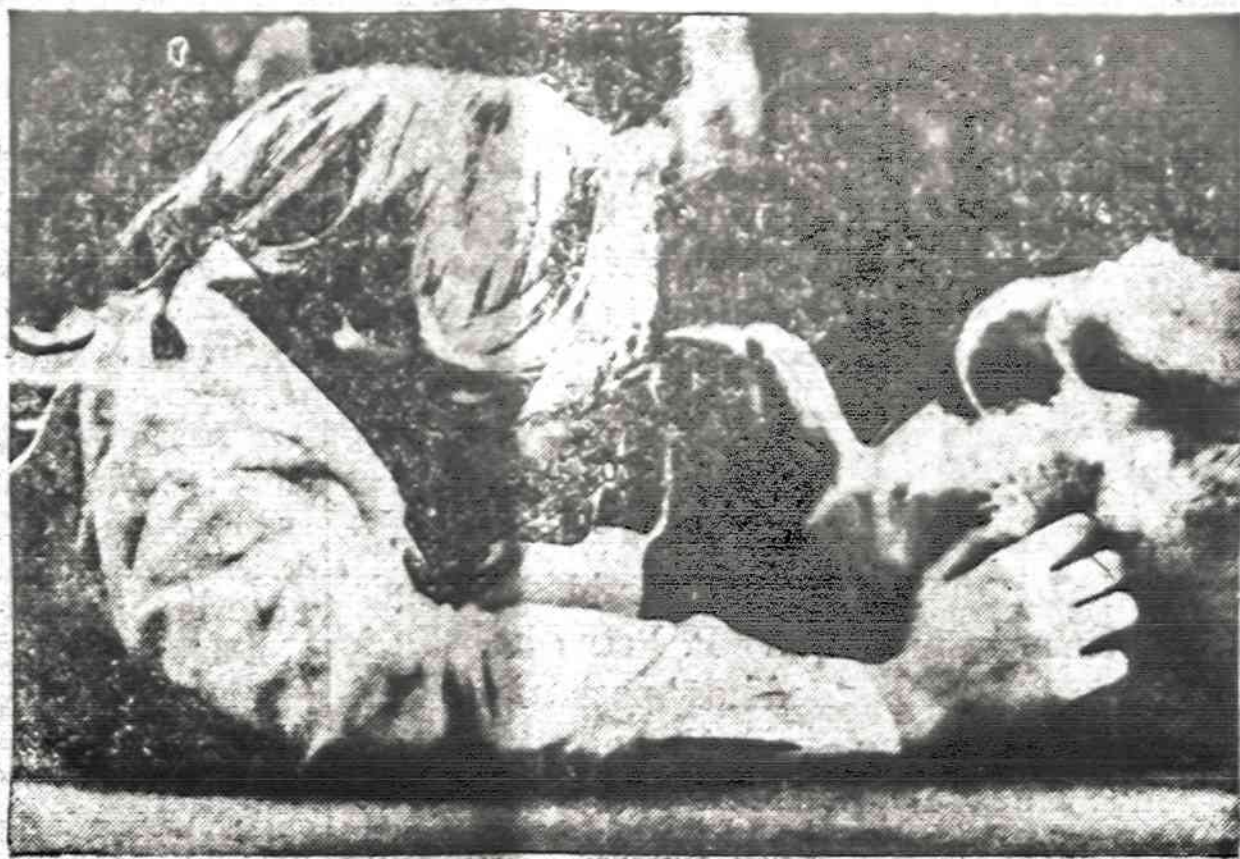
— Mokėsi namie, buvo išsilavinusi, greičiausia, gerai mokėjo prancūziškai — britams tai jau labai daug reiškia.

Pirmojo Pasaulinio Karo metu, o taip pat net ir Antrojo, dirbo, kaip gailestingoji sesuo karo ligoninėse. Gal kaip tik dėl to jos romanuose dažnai veikia "nursės".

Yra rašytojų, kurių sukurti personažai kažkaip neatskiriamai siejami su pačiais jų kūriniais. Kai kalbame apie James Fennimore (Sena rašytoja! Dabar rašo Fenimore) Cooper'į, savaime iškyla medžiotojo N. Bumpo asmenybė, kai kalbame apie A. Conon Doyle — iškyla Sherlock Holmes figūra, kai prisimename E. Gaboriau, prisimename ir Monsieur Leocq'ą, o Edgar'o Allan Poe vardas tuoj verčia prisiminti Nužudymą gatvėje Morg ir dektętyvą mėgėją, savotišką fi-

losofą, Auguste Dupin'ą, Agatos Kristi (toliau naudosis lietuviška transkripcija) vardas tuoj primena monsieur Hercule Poirot (Erkille Puaro) vardą. Tiesa, visi čia išvardinti rašytojai buvo sukūrę ir kitų personažų, pavyzdžiui, Conan Doyle — dr. Watson'ą, Kuperis — Čingackuką, Agata Kristi Miss Marple, Poirot draugą — kapitoną Hastings'ą, Tuppence ir Thomas Beresford'us, bet iš jų pats ryškiausias svarbiausias visada tik vienas, Agatos Kristi romanuose — Poirot.

Žinomas rusų rašytojas A. Kuprinas pasakė kartą, kad „visas Šerlokas Holmsas sutelpa į trumpą Edgardo Allano Poe apsakymėlį — Nužudymas gatvėje Morg“. Iš čia būtų galima padaryti išvadą, kad ten pat „sutelpa“ ir H. Poirot išmintis, bet taip nėra, nes Šerlogo Holmsas ir Ogiusto Dupin'o metodai iš pagrindų skiriasi nuo H. Poirot'o metodų: pirmieji du naudojami stebėjimais ir logika, Poirot — stebėjimais ir psichologija. Tenka (ir reikia) labai aukštai įvertinti Agatos Kristi išradingumą ir mokymą viską „supainioti“ taip, kad skaitytojas niekad negali būti tikras, kad atspėję, kas gi, pagaliau, yra nusikaltėlis. Ir vis dėlto, kadangi rašytoja parašė daugiau, kaip 80 romanų, tai kai — kur susidariusių painių situacijų auto-

Prezidento Fordo dukterė Susan labai susidraugavo su naujai prezidento įsigytu žuikiu Liberty. Jis yra medžiotojų veislės, labai gerai surandąs pašautas antis ir mokas jas išnešti iš vandens. Nuotrauką Baltuosie Rūmose padarė fotografas David Kennerly.

MIAMI, FLORIDA

Vasario 16 minėjimas 1976 JAV sukahties metais

Vasario 13 d. 7 val. 45 m. vakare bus minėjimas Bay Front Park (ties Flagler ir Biscayne Blyd. susikirtimu), Miami visuomenė. Solo dainuotojų visų mėgiamas daugelio operų solistas Algirdas Brazis, pritariant mies-torkestrui, vadovaujamam dirigento C. La Monaca. Orkestras gros ir lietuvių kompozitorių kūrinius. Pranešėjas Gordon Shaw, kaip visada, pristatys mūsų solistą, grojamus muzikinius kūrinius ir praneš taikliai mūsų tautos istorinių faktų. Tat ypač šiais metais reiktų gausiau dalyvauti, nes JAV dviejų šimtų metų sukahties proga susirinkusieji bus įtaigojami atidžiau prisiminti Lietuvos tragišką likimą.

Vasario 14 d. St. James bažnyčioje (600 N. W. 131 st. North Miami) bus pamaldos lietuviškai. Mišias celebruos ir pamokslą pasakys tos parapijos vikaras Dr. kun. Rasutis koecelebruojant kun. E. Abromavičiui ir Dr. kun. V. Andriškai.

Per mišias solo giedos, o taip pat ir bendrai giedamoms giesmėms vadovaus Al. Brazis.

Pamaldos prasidės 11 val. prieš piet (lietuviškai išpažintių bus klausoma nuo 10 val. ryto). Mielas parapijos klebonas vis turi kreiptis į vyskupiją lietuviškos pamaldoms leidimo, todėl gausus dalyvių skaičius priduos jam entuziazmo ir toliau rūpintis lietuviškas pamaldas savo parapijoje globoti.

Vasario 15 d. pagrindinis šėlioktosios minėjimas prasidės 2 val. 30 min. po pietų Lietuvių Amerikos Piliečių Klube (3655 NW 34 st, Miami). Kalbėtojais pakviesti pramantys kraštutinės liberalinės — komunistinės linkmės žala ne tik pavergtam mūsų kraštui, bet ir pavojus JAV bei visam laisvajam pasauliui. Be atodairos skelbian-

tytys tiegi apie esamus ir artėjančius pavojus, ne tik dėl konspiracijos, bet ir dėl mūsų tarpevis patejančio kenksmingo atėjimo, besiekiant pagelbėti nusikratyti žiaurios okupacijos savo tėvų žemėje.

Angliškai kalbės floridiškis Dr. Graidys, o lietuviškai plačiai žinomas savo kietu ryžtumu kelti mūsų opiusius reikalus ne tik lietuviškoj periodikoje, bet sėkmingai įsiskverbęs ir į didžiąją anglų kalba spaudą — V. Braženas. Kviečiami dalyvauti ir kitų tautinių grupių atstovai, pritariantys laisvės siekiui visoms komunizmo pavergtoms tautos — valstybėms. Tarp kitų garbės svečių dalyvaus Vilko vicepirmininkas J. Audėnas, mūsų didysis keliautojas po pasaulį Dan Kuraitis, kūrėjas sa-

DONNELLEY PASITRAUKIA Į PENSIJĄ

LIBERTYVILLE, Ill., gyven-tojas G. Donnelley, 65 m. amžiaus, pasitraukia iš Čikagos universiteto patikėtinių tarybos pirmininko pareigų. Šias pareigas jis ėjo nuo 1970 m. Savo 65 metų gyvenime jis buvo daugelio bendrovių ir įvairių organizacijų direktorių pirmininku bei prezidentu.

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozas Adomaitis — Dėdė Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo pasakų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jie bus įdomu prisiminti senus laikus ir paskaityti gražių istorijų. Naujai atvykę lietuviai galėtų žinoti ar vasaros pasisakymams nupirkti Antano Rūkos, parašytą VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMĄ — Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradijusius kiekvieną, kas į atsimena ir pažinojo, o naujesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo ANTONO RUKO lengvas, vaizdas, gražia literatūrinė forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išlėvų šviesuolių gyvenimu ir jų kietą, ideologinę veiklą.

Antanas Rūkas, VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozas Adomaitis — Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJENŲ" ADMINISTRACIJOJE

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenė ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIUS MILIJONUS dolerių savo apdraus-tiems nariams.

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija. — duoda gyvybės apdraudę ir ligos pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdrauda tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA — jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą — Endowment Insurance, kad jaunulius gautų pinigų aukšto mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA — ACCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuviškų KLABŲ ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 skidentalės apdraudos mokeskis \$2.00 metus.

SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijū. Kreipkitės į kuopų veikėjus ir jie plačiau paaiškins apie SUSIVIENIJIMO darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysit:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 WEST 30 STREET, NEW YORK, N. Y. 10001

Nesenai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

rei nepasisekė įtikinčiai iš-narplioti. Na, bet juk tai ne matematika ir, jei skaitymas suteikė skaitytojui malonumą, jei skaitytojui nebūtinai reikia „pasimokyti“ iš knygos, o tik-na, sakykime, kad ir pasisėdėti, o kartu ir, gal būt, pasi-gėrėti turiniu, tai jau knygą tenka teigiamai vertinti.

Pažįstu daug tokių, kurie laiko geriausiu pasaulio (ne tik rusų) rašytoju... Dostojevskį! Giria jį ir kelia į pa-danges, kaip nepaprastą psi-chologą, be to, kone aiškiare-gį. Bet Dostojevskio romanai ar tai Nusikaltimas ir Baismė, ar Broliai Karamazovai, o juo labiau — Velniai (prisipažįstu, nesu tikras, kaip geriau išver-siti žodį Biesai, Velniai, o gal Nelabieji?) — slegia savo sun-kumų skaitytoją ir aš netikiu, kad visa tai galima skaityti su malonumu, su pasigėrėjimu, su įdomumu... t. y. su visa tuo, su kuo skaitomi Agatos Kristi romanai ir apysakos.

Kad Dostojevskio gerbėjai manęs neprimušti, pasakysiu, kad esu visus jo veikalus skai-tė ir net po keletą kartų, na, kad ir dėl to, kad patyrus, ar žmogui einant senyn keičiasi jo skonis...

Aš nedrįstu, žinoma, laikyti Agatos Kristi geresniu rašytoju, negu Dostojevskis, aš tik noriu pasakyti, kad, mano nu-mone, kurios aš anaip tol ne-peršu kitiems, gyvenime kar-tais būna taip, kad tikrai maloniau pasiskaityti Agatos Kristi arba Česterton'o apysakų, negu dejuoti po Dostojevskio genijaus jungu. Ir vis dėlto, ne-jučiomis, be įtempimo ir pri-slėgimo, kiekvienas šio to pra-moksta, skaitydamas apie gar-siasias Poirot „pilkasias sme-gėnų lasteles“!

Apie 1930 — 1935 metus į Lietuvą importavo labai daug knygų rusų kalba iš Rygos, o taip pat iš dalies — iš Berlyno. Tai nebuvo dažniausiai, rusų rašytojų kūriniai, o vertimai kone iš visų Europos kalbų.

Didelio „pasisekimo sulaukė bene Bridge'o (neatsimenu tiks-liai) — romanas Žmogus iš nie-kur, vėliau išverstas į lietuvių kalbą antrašte Panašutolis (ori-ginalas, žinoma, buvo anglų kalba, kaip kad rodo ir auto-riaus pavardė). Vertimui į ru-sų kalbą įvadinį žodį buvo pa-rašęs rusų kalbos ir literatūros

profesorius Arabažinas, gy-venęs anuo metu, berods, Ber-lyne, buvęs (bėne) Maskvos Universiteto profesorius. Tarp kita ko jis rašė (nereikalauki-te tikslumo, nes cituoju iš at-minties):

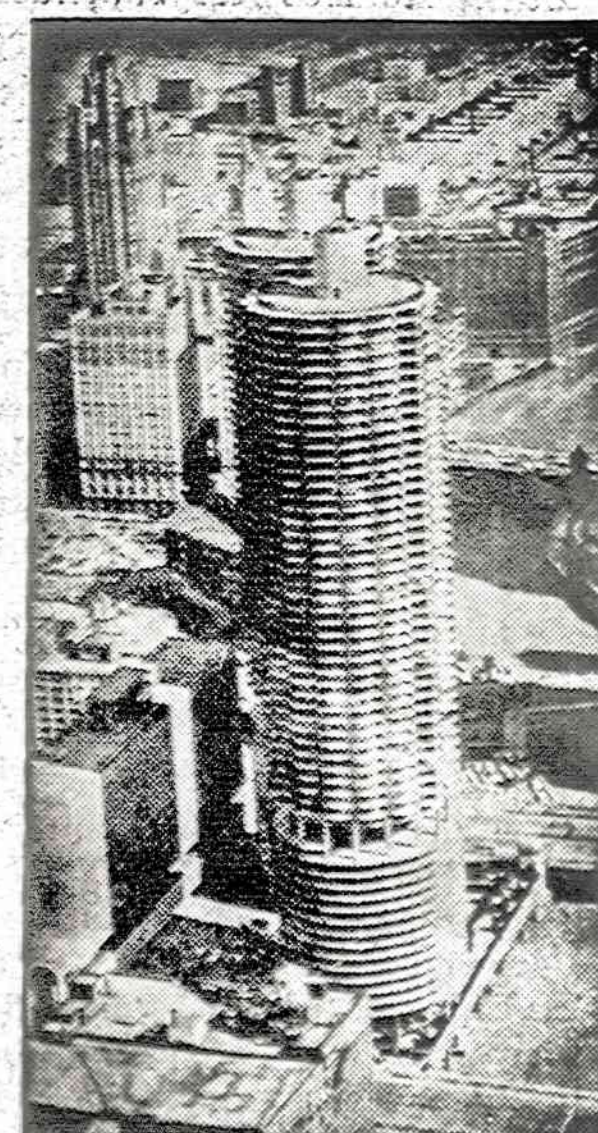
„Kai kurie iš mano pažįsta-mų buvo pasipiktinę, sužino-ję, kad aš sutikau parašyti įva-dinį žodį menkaverčiam — jų nuomone — nuotykių romanui. Tad papasakosiu, kas buvo įvykę prieš kone 20 metų, kai du jauni docentai, slavistikos žinovai, viešėjo dvare netoli Maskvos pas savo buvusį pro-fesorių. Lengva atspėti, kad vienas iš tų jaunų docentų bu-vau aš. Mūsų šeimininkas pasisiskundė, kad jo sūnus, maž-daug vienuolikametis berniūk-s-tis, skaito daugybę anuo metu labai paplitusių Nato. Pinker-tono, Šerlok'o Holms'o (netik-rojo!), Niko Karterio knygiūks-čių, geriau pasakius, sąsiuvi-nių, kurie buvo pardavinėjami po 5 kapeikas. Šeimininkas pasakė, kad jis „konfiskavo“ apie trejetą tuzinų štukų bever-čių „veikalų“. Mudu pasiū-lėme šeimininkui susipažinti šiek tiek su turiniu ir pažitū-rėti, kas gi, pagaliau, tiek suža-vi jaunus berniūksčius.

Ir štai, patogiai „įsitaisę“ so-delyje, visi trys ėmėme skaity-ti tą „šlamštą“, geriau pasa-kius, skaitėme kiekvienas iš eilės garsiai, o kiti du klausė-si. Perskaitę pirmąjį sąsiuvi-nį, visi vienbalsiai nutarėme, kad tai iš tikrųjų šlamštas, bet... taip pat nutarėme per-skaityti ir sekantį sąsiuvinį, nes... buvo įdomu sužinoti, kuo gi pasibaigs! Deja, teko perskaityti porą tuzinų iki pa-aiškėjo, kas buvo nusikaltėlis. Po kiekvieno sąsiuvinio kar-tojome, kad tai niekai, bet kad vis dėlto įdomu „sužinoti“.

Beskaitydami paskutinį są-siuvinį, susigėdę pastebėjome pasislėpusį už medžio šeim-i-ninko sūnų, kuris, išsisiėpęs iki ausų ir labai patenkintas žiūrėjo į tris didžiai mokytus vyrus su įnirtimu skaitančius jų smerkiamą „literatūrą“. Štai šis „įvykis“ įtikino mane, kad negalima skaityti vien tik tai, kas yra rimta ir ne tik rimta, o ir labai dažnai... nuobodū.“

Tad pagerbkime A. a. Agatą Kristi ir su dėkingumu prisiminkime jos nuveiktus darbus!

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

TEL. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	trims mėnesiams	\$7.50
In Chicago \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$26.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.00 per three months. Canada \$30.00 per year; other countries \$31.00 per year.	viename mėnesiui	\$2.50
15 cents per copy.	Kanadoje:	
	metams	\$30.00
	pusei metų	\$16.00
	trims mėnesiams	\$8.00
	viename mėnesiui	\$3.00
	Užsieniuose:	
	metams	\$31.00
	pusei metų	\$18.00
	viename mėnesiui	\$4.00
Dienraščio kainos:		
Chicagoje ir priemiestiuose:		
metams	\$30.00	
pusei metų	\$16.00	
trims mėnesiams	\$8.00	
viename mėnesiui	\$3.00	
Kitoje JAV vietoje:		
metams	\$26.00	
pusei metų	\$14.00	

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

"Didžioji tėvynė" - rusiška "Rodina"

Maskva negali palikti ramybės užsienin išbėgusių tremtinių. Jie kankino juos nuo Antrojo Pasaulinio karo pradžios, bet nepalieka jų ramybės ir šiandien. Jiems labai skaudu, kad užsienin išbėgo tiek daug lietuvių, latvių, ukrainiečių ir kitų pavergtų tautų žmonių, bet jiems dar sunkiau, kad užsienin patenka ir pačios rusų tautos atstovai. Rusams, aišku, sunkiau ištrūkti, bet pamažu ir jie išsikovoja teisę patekti į užsienį. Ne visi gali išvažiuoti, bet su laisvojo pasaulio pagalba vienas kitas vis dėlto išvažiuoja.

Išbėgusius ir išvažiavusius Maskva stengiasi vėl įtraukti į savo tinklą. Vienus traukia šeimyniniais ryšiais, kitus vilioja giminėms teikiama privilegijomis, tretiesiems grasina ir juos šantažuoja. Komunistai yra policinių prievartos priemonių meistrai. Jie prievarta išsilaiko Rusijos valdžioje, jie naudoja prievartą valdyti pavergtas tautas, jie bando naudoti įvairią prievartą ir išvykusiems tremtiniais. Dar Antrojo Pasaulinio karo metu gen. A. Michailovas leido Vokietijoje įvairius laikraščius tremtiniais vilioti. Pradėjo jis vilioti rusus, o vėliau praplėtė savo veiklą ir į kitų tautybių žmones. Michailovas pirmas pradėjo ir pabėgusius lietuvius vilioti.

Su lietuviams Michailovui buvo daug sunkiau, nes Amerikos lietuviai tuoju atėjo pavojum patekusiems lietuviams ir pagalbai. Amerikos Lietuvių Tarybos atstovai, gavę prezidento Rooseveltto administracijos pareikimą, kuriuo buvo nepripažinta Lietuvos inkorporacija į Sovietų Sąjungą, pradėjo reikalauti, kad po Vakarų Europą laisvai važinėjantieji sovietų karo policininkai neturėtų teisės liesti lietuvių. Raudonoji armija prievarta okupavo Pabaltijį, anksčiau lietuviai buvo laisvi ir nepriklausomi, todėl rusai neturėjo teisės uždėti savo letenos ant ištrūkusių mūsų tautiečių. Sovietų policija, vakarų sąjungininkų padedama, siuntė į Rusiją karo metu vakaruose atsirusius rusus, ukrainiečius, gudus ir kitus, bet nelietė lietuvių.

Sovietų valdžia, nepajėgusi pagrobti išbėgusių mūsų tautiečių, neduoda jiems ramybės. Nepajėgę jų pagrobti, tai naudoja kitas priemones. Pradžioje bandė pabėgusius vilioti sirenų balsais, ruošiamais koncertais, kny-

gomis, laikraščiais, o paskutiniu metu jie pradėjo naudoti dar kitas. Maskvoje jie sudarė valdžios subsidijuojamą organizaciją "Rodina" — "Tėvynę", kurios pagalba jie bandys pradžioje vilioti, o vėliau priekabių ieškoti prie kiekvieno užsienin išvykusio lietuvių, latvio, esto, gudo, ukrainiečio ir net ruso. Praeitų metų gruodžio 15 dieną Maskvoje įvyko didelis įvairių rusų pavergtų tautų atstovų pasitarimas, kuriame buvo aptartos naujos priemonės tremtiniais vilioti.

Iš Vilniaus kelionė buvo apmokėta ir bilietai nupirkti Vaciu K. Reimeriui ir Pranui P. Petroniui. Jiedu atstovavo "tarybinę" Lietuvą "Rodinos" pasitarime. Reimeris, kaip amerikiečiai žino, važinėjo po kelis Amerikos miestus, buvo Chicagoje, lankė savo "gimines", bet daugiausia laiko praleido su "pažangiaisiais" Amerikos lietuviams. Teisybė, tų pažangiųjų čia jau mažai teliko, dauguma jau susenę, o dar ne visai susenusieji geria daugiau, negu pakelia, kad savo sąžinę apramintų. O Pranas Petronis, tai Raudonųjų gimes, bet visą savo gyvenimą praleidęs Sovietų Rusijoje, raudonosios armijos tarnyboje. Jam pavyko pasiekti artilerijos generolo leitenanto laipsnį raudonojoje armijoje. Jeigu karo metu jis būtų sučiūpsęs kurį pabėgusį lietuvių, tai jis būtų atidavęs savo pulko čekistams, kad jį likviduotų, tuo tarpu dabar jis buvo pasijustas į Maskvą, kad dalyvautų "Rodinos" suvažiavime.

Kaip čekistas Reimeris, taip ir generolas Petronis skelbiami lietuviams, bet jie priskirti prie "Rodinos". "Rodina" yra rusų tėvynė, o Reimeris su Petroniu padaryti tos "Rodinos" nariais. Sovietų imperijos propagandistai "rodinos" prasme įvairiausiai interpretuoja, bet niekam ne paslaptis, kad "rodina" yra rusų tėvynė, ne lietuvių. Kupiškėje, Raudonųjų gimes Petronis, mažas karo metu išvežtas į Rusiją, surusėjo ir vadinamą "didžiąją tėvynę" skaito savo tėvynę. Lietuvon jis atvažiuo tik tai karui pasibaigus, kai atėjo laikas išeiti pensijon, bet visą savo gyvenimą jis tarnavo rusams, buvo ištikimas sovietinio imperializmo karys. Kupiškis davė kelis lietuvių, atkakliai gynusių lietuvių tautos teisę būti laisva ir nepriklausoma, tuo tarpu Petronis tų lietuvių skaičiuje niekad nebuvo. Jis ir dabar išvažiuo į Maskvą sovietų tarnybos reikalais. Rusai visą gyvenimą jam mokojo algą.

Reimerio kelias buvo truputį kitoks: Nepriklausomos Lietuvos laikais jis gimė Kuršėnuose ir turėjo progos lankyti lietuviškas mokyklas, bet lietuvių tautos nelaimės metais, vietoj kovoti kartu su kitais mūsų tautiečiais, Reimeris savanoriu nuėjo raudonojoje armijoje. Iš Armijos jis pateko į komjaunimą, o iš komjaunimo jam labai lengva buvo kazuoti ir lengva plunksna patekti į privilegijuotų menininkų eiles. Reimeris pirmas su šokejį ansambliams važinėjo po Vilniaus krašto kaimus, ir rodė žemės netekusiems Lietuvos ūkininkams, kaip reikia šokti ir džiaugtis gražų gyvenimą pranašaujančiomis vilimis. Kazokų pašokęs Reimeris gavo gerą kambarį ir vakariene, o Lietuvos kaimų ūkininkai dar ir šiandien savo augintus rūgius privalo siųsti į Rusiją.

Maskvoje buvo sudaryta plati "kultūrinė" ryšių "Rodinos" taryba, kurios nariai yra lietuviai Reimeris ir Petronis, bet ir tos organizacijos valdybą įėjo tikslai generolas Pranas Petronis. Rusai paėmė Petronį, nes žino, kad jis yra klusnus tarnas, ir policijos sudarytą "Rodiną" savo nosies nekiš, bet lietuviai tremtiniai "Rodinos" ilgas rankas ir kietus nagus dar ne vieną kartą pajus. "Rodi-

ATSISAUKIMAS Į VISUS LIETUVIUS

Artėja Vasario šešioliktoji, Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo diena. Visur, kur tik Lietuvių gyvenama, Amerikoje bus ruošiami iškilmingi tos dienos minėjimai. Visų mūsų širdyse pagyvės pareigos jausmas stoti gyvonkovon dėl Lietuvos laisvės atgavimo.

Tačiau — jausmų ir žodžių nėra gana! Lietuvos vadavimo darbui reikalinga yra ir materialinė parama. Todėl raginame visus lietuvius prisiminti seną tradiciją ir susitarimą, kad Vasario šešioliktosios minėjimų proga visos aukos privalo eiti Amerikos Lietuvių Tarybai, kuri Lietuvos laisvės atgavimo darbą Amerikoje koordinuoja ir tvarko.

Nesklaidykime savo jėgų, nemažinkime laisvės kovos efektingumo, aukas šiame laikotarpyje nukreipdami į kitų organizacijų išdus. Šis metų laikas, buvo ir yra pagrindinio aukų. Altui vėjus metas. Sukoncentruokime pastangas į paramą organizacijai, kuri yra tiek daug per pastaruosius trisdešimt penkerius metus Tėvynės vadavimui bare nuveikusi, kurios dėka ir mūsų dauguma čia, vaistingose Jungtinėse Amerikos Valstybėse, esame atsidarę.

Remkime Alto darbą visomis jėgomis ir visais būdais. Skirkime visas aukas, kiek galima gausingesnes, Lietuvos laisvės atgavimo darbui, kurį nepalstamai ir prasmingai veda Amerikos Lietuvių Taryba!

JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos vardu pasirašė:

Kan. V. Zakaras, Dr. Z. Danilevičius, Dr. V. Plioplys, Dr. V. P. Dargis, Domas Adomaitis, A. Repšienė

ASMENS KULTAS IR AUTORTITETAS

Daugiausia asmens kultas naujus plotus. Kai kas sako, kad ten buvo ir yra autoritetas. Ar banditas, ar šiveržės ir mūsų namus, mūsų yra autoritetas? Vadinamas ir vadybų garbinimas jau prieš antrąjį karą buvo užgožęs nemažai tautų. Turėjo įtakos ir mūsų nūdienę tautą. Ir pas mus išaugo žmonių su vadinamo ambicijoms. Kai kurie, pamatę nežabotą vadinamo žaigą, nuo jo nusiuko: ko? Bet yra ir tokių, kurie ir dabar negali atsikvošėti. Jie laikosi savo įsivaizdijamame pasipūtume, dažnai net sukta nuvirto varžytinėse dėl valdžios. Po jo atėjo "šovingasis" Brežnevas. Liaupsinimo bangos supa ir jį, bet jau tik be tu fanfarų, chorų ir himnų.

Prieš antrąjį karą didelę dalį Europos buvo apėmęs vadinamo ir jo kultū svaigulys. Kiti toj pusėj Lietuvos komunistų draugai nacių turėjo savo dievą: Heil Hitler! Sukavo minios ir sveikinosi susitikę vieni kitus. Prie ko tie dievai su jų viltų kultū privedė pasaulį, ir mes skaudžiai patyrėme. Pasaulį paliko griuvėsiuose, aną verby sekmadienį. Tai varge, asarose, o dalį ir vergijoje. Garbinti balvoni sugrūvo. Laukia galo tik rytą staibo sukurtą vergiją. Ji ten dar klesti, bujoja ir per žmonių lavonus stengiasi užgrobti vis naujus plotus. Kai kas sako, kad ten buvo ir yra autoritetas. Ar banditas, ar šiveržės ir mūsų namus, mūsų yra autoritetas? Vadinamas ir vadybų garbinimas jau prieš antrąjį karą buvo užgožęs nemažai tautų. Turėjo įtakos ir mūsų nūdienę tautą. Ir pas mus išaugo žmonių su vadinamo ambicijoms. Kai kurie, pamatę nežabotą vadinamo žaigą, nuo jo nusiuko: ko? Bet yra ir tokių, kurie ir dabar negali atsikvošėti. Jie laikosi savo įsivaizdijamame pasipūtume, dažnai net sukta nuvirto varžytinėse dėl valdžios. Po jo atėjo "šovingasis" Brežnevas. Liaupsinimo bangos supa ir jį, bet jau tik be tu fanfarų, chorų ir himnų.

Prieš antrąjį karą didelę dalį Europos buvo apėmęs vadinamo ir jo kultū svaigulys. Kiti toj pusėj Lietuvos komunistų draugai nacių turėjo savo dievą: Heil Hitler! Sukavo minios ir sveikinosi susitikę vieni kitus. Prie ko tie dievai su jų viltų kultū privedė pasaulį, ir mes skaudžiai patyrėme. Pasaulį paliko griuvėsiuose, aną verby sekmadienį. Tai varge, asarose, o dalį ir vergijoje. Garbinti balvoni sugrūvo. Laukia galo tik rytą staibo sukurtą vergiją. Ji ten dar klesti, bujoja ir per žmonių lavonus stengiasi užgrobti vis naujus plotus. Kai kas sako, kad ten buvo ir yra autoritetas. Ar banditas, ar šiveržės ir mūsų namus, mūsų yra autoritetas? Vadinamas ir vadybų garbinimas jau prieš antrąjį karą buvo užgožęs nemažai tautų. Turėjo įtakos ir mūsų nūdienę tautą. Ir pas mus išaugo žmonių su vadinamo ambicijoms. Kai kurie, pamatę nežabotą vadinamo žaigą, nuo jo nusiuko: ko? Bet yra ir tokių, kurie ir dabar negali atsikvošėti. Jie laikosi savo įsivaizdijamame pasipūtume, dažnai net sukta nuvirto varžytinėse dėl valdžios. Po jo atėjo "šovingasis" Brežnevas. Liaupsinimo bangos supa ir jį, bet jau tik be tu fanfarų, chorų ir himnų.

nos" pagalba rusai bandys net ir ištrūkusių iš vergijos lietuvių įjungti į "didžiosios tėvynės" pastangas palaužti laisvojo pasaulio norą priešintis vergijai.

NYKSTUKO ŠALTAS KARAS SU BRITANIJOS GALIJOTU

REYKJAVIK, Islandija. Kadangi Didž. Britanijos karališkas laivynas pradžioje išskrautytis iš Islandijos vienašališkai nustatytos 200 mylių "teritorijų" vandenų zonoje, Islandija pradžioje nenutraukė su D. Britanija diplomatinę santykių, tačiau britų užs. reikalų ministras Jamesas Gallagher pareiškė, kad laivynas vėl bus grąžintas į tuos vandenis, jei Islandijos patruliniai laivai ir toliau trukdys britų žvejams žvejoti Atlanto vandenyno dalyje, kurio Islandija nelegaliai savinasi.

DOVANŲ KARALIUS

DENVER, Colo. — Kas sakė, kad dovanų karalius mirė? Jis nemirė ir kadilakas tebedaliai visiems savo geradariams.

Elvis Presley, milijonierius dainininkas, pirkė dovanoms liuksusinius kadilakus po 13,000 dol. kiekvieną, kuriems Denverio policininkams, du Continental Mark IV automobilius ir dar 6 kadilakas kitiems, jų turpe, dviem moterims, dalyvavusioms jo suruoštoje partijoje.

BERVYNAS PRADĖJO IŠVEŽIOTI ŠUKLES

Apylinkės teisėjui, isakius, miesto šuklininkai ketvirtadienį pradėjo išvežioti šukles, prieš tai dar porą valandų pasigindę, kokius sunkvežimius reikėtų vartoti.

Bervyno miesto tarybai isakius ir policijai užblokavus miesto garo duris, šuklininkai sušuko išvežioti šukles privados Cicero bendrovės sunkvežimiais, kuri yra su miesto taryba sudarę 6 mėnesiams šuklių išvežimo sutartį.

Kejai? Čia prisimintini: Odis, Simutis, Grigaitis, Bačnas, Krupavičius. Jie nekūrė apie savę kulto. Nereikalavo visus suvartyti į vieną kambarį ir šokti pagal jų muziką. Jie vartojo tolerancijos ir susitarimo metodus. Sugebėjo išklaupti ir kitų nuomonę, o ką radę joje gero, pristatė davė savo veiklą. Tik todėl jie daugumai tautiečių buvo autoritetai.

Jų autoritetą buvo užsinioję sugriauti kai kurie iš Europos naujai atvykę, kuriems dar ir šiandien neišgaravo atsivežtas vadinamo tvaikas. Bet jų pastangos buvo veltui. Bet kokių būdu išiveržė į aukštesnės organizacijų vadovybių vietas, jie nesugeba su kitaip galvojančiais dirbti bendro darbo. Čia yra mūsų bėda ir nesėkmė.

P. Varis

JONAS AUGUSTAITIS

Dviejų pasaulėžiūrų varžybos

1926 — 1940 Metai

Mano atsistatydinimas buvo tuoju patenkinamas, taip pat Masilūno ir Narako. Jankevičius iš vyr. Geležinkelio direktoriaus buvo perkeltas į žemesnės pareigas (ypatingiems reikalams inklinierius). Geležinkelio vyriausio direktoriaus buvo paskirtas, pradžioje mano minėtas inž. Feliksas Dobkevičius. Sutartis su kocieninku buvo pasirašyta (pratesta), bet jau geresnėmis Valdybai sąlygomis: už metines pajamas, iki tam tikros sumos (sumos nepamenu) kontragentas sutiko mokėti Valdybai 50%, o pajamų sumai mažėjant mažesnę nuosimtį.

Jankevičius tarnybinių pažeminimų sunkiai išgyveno, jis vis kaltino mane dėl to skųdamasis pažistamiems, kad aš prie to prisidėjau. Jį apvylęs, prikabinęs ir jis man to niekad negalėsįs dovanoti. Jis buvo didelis karjeristas, biurokratas, žiaurus būdo. Neuzilgo po to, jam įsirašius į tautininkų partiją, jis buvo vėl paskirtas vyriausio geležinkelio direktorium ir kiek vėliau Susisiekimo ministerijos generaliniu sekretorium. Apgailėtaudavo savo "klaidą" ir kiekviena proga darydavo man, kur tik galėdavo nemalonumus, nelėčiau man grįžus į Geležinkelio Valdybą (apie tai vėliau). Bet jis užmiršo, negalėjo ar nenorėjo suprasti dar vieno dalyko, kad jį kaip buvusį Susisiekimo ministerijai perversiminiame Voldemaro kabinete, išstojusį į kabineto Ūkininkų partijos nari, dabar opozicijoje Voldemarui buvo progos jį pažeminti, nubausti ir perkelti į žemesnės pareigas. Tą buvau girdėjęs iš Gus-

tainio, Voldemaro pasakymą, kad buvę jo (Voldemaro) vyriausybės nariai, dabar esantieji opozicijoje, negalėsį užimti atsakomųjų pareigų. Kiti išstoję Voldemaro vyriausybės nariai — Karvelis buvo atleistas iš Finansų ministerijos, o Dr. Bistras jokių funkcijų neturėjo, tik docentavo universitete, iš kur jo negalėjo pašalinti. Smetonos su Voldemaru skirtumai (buvusieji ir prieš tai), vis aštrėjo jo po nepilnų pusantur metų — 1929 m. rugsėjo mėn. 19 d. Smetonos gudravojimais, patogių momentu, pavyko Voldemarą atleisti.

Bene po trejeto su viršum metų, kai aš buvau vėl grįžęs į Geležinkelio Valdybą, ir buvo žinomos tų agentūrų pajamos, galėjau pasakyti — Geležinkeliai gavo virš 400.000 litų pajamų daugiau dėl tos sutarties revizijos, bet aš dėl tos priežasties iš Geležinkelio tarnybos turėjau išeiti. Galėjau tos sutarties nereviduoti, leisti automatiškai veikti dar trejus metus (buvo toks posmas), niekas man delei to toje padėtyje nebūtų padaręs jokių užmetimų, būčiau buvęs geras, paklusnus tarnautojas. Tokios buvo ano meto darbo sąlygos, norint sąžiningai (ir teisėtai) pildyti savo pareigas!

Taigi 1928 m. vėlybą pavasarį, balandžio mėn. buvau jau laisvas be jokių tarnybų. Pavaikštinėjęs po Kauną, besitardamas ko imtis toliau, ką daryti, ruošiausi važiuoti tėviškėn, kiek atsigauti po visų tų nemalonių ginčų. Saugumo organai buvo susirūpinę, mano susitikinėjimu su pažįstamais karininkais, su tautininkais, — kas kėlė saugumui nerimą.

— Mūsų rūpestis sumažėjo, — taip po kelių metų, viena proga man pasakė Saugumo valdininkas, — kai aš išvažiuoju iš Kauno į tėviškę.

6. TĖVYSKĖJE

Vėlybo pavasario vieną popietę (galėjo būti antro-

ji pusė balandžio mėn.) parvažiuoju iš Kauno į Mažučius, į savo tėviškę.

Besišnekučiuodami su seserimi Alėna Jasevičiene, kuri su savo vyru Antanu valdė šešiasdešimties hektarų pušų ūkį, sėdėjome seklyčioje prie lango į kiemą, kur aš visuomet laisvalaikiais, ar studijų atostogų metu, sėdėdavau žiūrėdamas į šulinį su svirtimi ir dideliu dyšakiu ažuolu. Pavasariais ir tą ažuolą paskridę sutūpdavo špokai, kiek patūpdavo ir pačlauškėję skridavo toliau... Gal tai būdavo jų tolimesnės kelionės trumpa poilsio vieta? Būvo jau prieblandos valanda; nebuvome uždege žiburių, staiga atsidarė durys ir įėjo Alėnos vyras Antanas Jasevičius, grįžęs iš Vilkauskio. Jis buvo Vilkauskio apskrities valdybos narys ir kasdien važinėdavo į darbą.

— Mes laukėme Tavęs seniai sugrįžtant — pirmieji jojo žodžiai ramiai ištarti su lengva sypsena, lyg su užuojauta, lyg su apgailestavimu, kam ne tuoju parvažiuoju, ko dar ten kurį laiką sėdėjau? Vilkauskyje buvo žinomas mano susikirtimas su vyriausybe.

Taip buvau sutiktas svaينو Jasevičiaus, kuris tuo metu buvo to pažangiai vedamo ūkio šeimininkas. Ir vėliau, išstijus 13 mėnesių, kuriame man teko praleisti be viešosios tarnybos (nesakau be darbo) Jasevičių, ne tik palankiai buvau sutiktas, bet jie dar sudarydavo geresnes, malonesnes gyvenimo sąlygas, patiekdami visuomet išvažiuoti arklus, ar raitam išjoti pas kaimynus, į miestą bei tolimesnius gimines ir zanavykus, kuriuos tarnaudamas nevisuomet turėdavau laiko atlaikyti.

Gyvendamas Mažučiuose stačiu tėviškėje didelį kluoną, bei pavaduodavau šeimininką kai jis būdavo Vilkauskyje; jo draugai Obšrūtų kaimo viensėdijose ūkininkai Vincui Stankevičiui remontavau tvartus ir

dažnokai sueidavau su Mažučių ir Obšrūtų kaimų vieni sėdiję pažangiais ūkininkais pasikalbėti ūkio klausimais. Kartą girdėjau kaip Stankevičius ir Jasevičius juokėsi grįžę iš Kauno, iš Ūkininkų Vienybės ekskursijos pas Prezidentą, kaip juos ten vaikingi (ponia Smetonienė) Stonkienės obuoliniu vynu ir mienkokais valgiais, "kai jie buvo pralę išgeriti, ir tikėjosi geresnių gerimų; o pats Prezidentas buvo apsilvėkęs senoka, apdėvėta vizitke... Įrodymas — psichologijos nesu pratimo Sūduvos krašto pažangaus ūkininko, (žemės ūkio ministerio Jono Alekso) buvo sukurta organizacija — Ūkininkų Vienybė režimui laikyti, kai visos partijos, išskyrus tautininkų, buvo uždarytos, ji turėjo būti vadistinė vyriausybei ramtis, tačiau Aleksei patekus į Smetonos nemalonę, ir jį buvo uždaryta).

Primintina, kad Jasevičių vaikai — Valius, Jonas ir Grožvyda, šiandien gyvena Chicagoje. Jonas Jasevičius, ilgametis JAV PLB (Pasaulio Lietuvių Bendruomenės) pirmininkas nuo 1961 — 1967; jie šiandien yra Jasevičiai, o tai įvyko kai aš būdamas Jasevičių pirmininko sūnus Valius krikšto tėvu, įrašiau jį į amerikų knygas pas Aikštėnų parapijos kleboną Citavičių Jasevičių, po to, ejo ir kiti jau Jasevičiai.

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE

DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

TRISYBĖ

JOS VISAD RAŠO

TELEF. PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-4446.
Pirma ligoninė pagal susitarimą.
Jei neatšiliepi, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezid.: 384-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.
antradieniais, penktadieniais nuo 1-5 val.
ir sekdadieniais 8-3 val.

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinikos
Medicinos direktorius.
1938 S. Manheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą sekdadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

REZ.: GI 8-0873
DR. W. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
šiliepi, skambinti MI 3-0001.

TEL. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 WEST 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. A. V. JUCAS
Tel.: 561-4051 ir 489-4441
OFISO VALANDOS:
1002 N. WESTERN AVE.
5214 N. WESTERN AVE.
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818
Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPECIALISTAS
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais,
ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
Tik susitarus.
Tretadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta tret.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, POSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val. antradieniais nuo 1-4 po pietų.
ketvirtadieniais nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradieniais, tretadieniais
2-4 ir 6-8 val. vak. Sekdadieniais 2-4 val.
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlock 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195
Pirma ligoninė pagal susitarimą. Del
valandos skambinti telefonai: HE 4-2123.
Jei neatšiliepi, tai telefonai: GI 8-6195.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Band-
žai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Sekdadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PProspect 6-5084

SKAITYK PATS IR PARAGINK
KITUS SKAITYTI
NAUJIENAS

Kanados naujienos

Mirė Aleksas Vickasas

ST. CATHARINES, Ontario.
— 1975 m. gruodžio 31 d. 9 val.
vak. jis ėjo į savo namo rūšį ir
nelaimingu atsitikimu nuslydo
laiptais ir griūdamas smarkiai
susitrenkė galvą. Tuo metu bu-
vęs kaimynas tuojau pranešė po-
licijai ir ambulanšas greit atvy-
kę išvežė į General ligoninę,
bet gyvybės neišgelbėjo.

Velionis buvo jautrus tauti-
niams ir kultūriniais reikalams.
Jo namo durys buvo atidaros
kiekvienai tautinį kultūrinį dar-
bą dirbančiai organizacijai; kiek-
vienam įvargę patekusiems lie-
tuviui. Visiems aukojai ir atsi-
lankiusiems palinkėdavo sėkmės
visuomeniniame darbe.

Velionis Aleksas priklausė
Bendruomenei, buvo L. K. V.
"Ramovės" narys, ir SLA 72

kuopos, Hamiltone, narys. Sto-
damas į SLA 72 kuopą rašan-
čiam jis pareiškė: "Esu sužavė-
tas SLA 72 kuopos veikla ir no-
riau tapti SLA 72 kuopos nariu".
Išrašęs į SLA kuopą, velionis
per visą buvimo laiką duosniai
rėmė medžiaginiai kuopos veik-
lą.

Velionis Aleksas buvo vienas
iš tų, kuris suprato lieuviškos
veiklos svarbą ir sunkumus iš-
eivijoje, ir tik dėka tokių susi-
pratusių lietuvių kaip Aleksas
teikiama medžiaginė parama lie-
tuviškai veiklai, ta veikla gali
aktyviai reikštis kad ir mažose
lietuvių kolonijose kaip St. Ca-
tharines mieste.

Velionis Aleksas buvo ir jau-
nimo veiklos didelis rėmėjas.
Prieš keliolika metų jis buvo vie-
nas iš organizatorių sudaryti
komitetą, ir sukelti lėšų skau-
ty veiklai plėsti. Toks komitetas
susitvėrė ir komiteto narių dar-
bštumo dėka pasiekė sukelti
stamboką sumą lėšų ir jų pa-
stygomis St. Catharines mažo-
je lietuvių kolonijoje galėjo įvyk-
ti visos Kanados lietuvių skautų
stovykla.

Velionis ilgėjosi savo gimto
krašto ir skaudžiai pergyveno
dabartinę, žiaurią sovietų komu-
nistinę okupaciją Lietuvoje, kur
visas eilė jo artimų giminių oku-
pantas išžudė.

Aleksas buvo viengungis ir
laisvamė pasaulyje neturėjo gi-
minaičių; buvo draugiškas ir tu-
rėjo daug draugų St. Catharines.
Jis ir kitose lietuvių kolonijose.
Jis laidotuves atvyko iš Hamil-
tono, Londono, Toronto ir kitur
velionio gerbėjų. Laidotuvenis
rūpinosi Aleksa artimi draugai
P. ir J. Skeivelai.

Velionis Aleksą į amžino poilsio
vieta — Victoria Lawn kapi-
nės lydėję gausūs būrys lie-
tuvių. Paskutinį patarnavimą at-
liko ir jautru žodį tarė Juvenalis
Liubas OFEM. Vargonai grojo
muziką Aleksandro Paulionis.
Kapinėse atsisveikinimo žodį
tarė: Bendruomenės, "Ramovės"
ir SLA 72 k. pirmininkai.

Po laidotuvių apeigų dalyviai
buvo pakviesti į P. ir J. Skeivelų
namus užkandžiui. Atvykę į P.
Skeivelų namus radome apkrau-
tus stalus šaltais ir šaltais įvai-
riais patiekalais gardaus maisto.
Toko kalbėtis su ukrainiečių
kilmes advokatu, velionio drau-
gu John King. Pastarasis pa-
klause ar pas lietuvių visur po
laidotuvių įvyksta vaišės.

P. ir J. Skeivelai yra tikrai re-
to pavyzdžio asmenys, kurie sa-
vo draugo laidotuvenis rūpinosi
kaip tikri brolis ir sesuo.
Velionis Aleksas šiu 1976 m.
balandžio mėnesį būtų šventęs
savo 60 m. sukaktį ir ta proga
buvo numatęs išeiti į pensiją.
Velionio planai iš anksto pla-
nuoti, nebeįsipildė ir netikėtai
mirčiai ištikus. Pats iškeliavo į
amžino poilsio vietą.

Aleksai, išėjęs ramybėje, kad
ir svetimoje, bet mums draugin-
goje Kanados žemelėje!

J. Šarapnickas

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirma-
dienio iki penktadienio 12:30-
1:00 v. popiet. — Sekdadienį ir
sekdadienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Telef.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

CHICAGO, ILL. 60629

su naujais rankas, vietoje su-
kinti kojas. Kiek galėjau, ma-
žos lazdeles pagalba naudoja-
si, bet neligam. Dabar jau turė-
jau iškotis stipresnės pagalbos
— išgijau ramčiau su ketu-
riom kojom — draugišką "Wal-
kerį". Su man mielu patarnavi-
mu galiu atvaikyti iš lovos
prie stalo, bet (ši ir) kelionė
man nėra rožė. Prie bai-
siojo parkisono man į draugys-
tę prisidėjo ir "bronkitas", iš
kurio išsivystė jau antras plau-
čių uždegimas.

Vieną pergyvenau praeitų me-
tų pradžioje. Siemet šį mėnesį
perkentejau antrąjį plaučių už-
degimą. Net pats netikiau, kaip
ši kartą aš išsilaikiau gyvas. Ti-
kiu, tik dėka mano sugabiosios
slaugės priežiūros, tai dėka ma-
no kantriosios Onutės. Pirmasis
mano plaučių uždegimas buvo
slaugomas ligoninėje su 8 da-
tarų pagalba per 5 savaites. Da-
vė tik "Meskos patarnavimą".
Aštuoni daktarai, tik savo kiše-
noms tarnavo, o ligonį laikė tik
dėl savo praktikos.

Ši kartą mano tikroji slaugė
prie mano lovos išsėdėjo ir savo
patyrimais slaugino, nors ir bu-
vau jau tikras, kad tikrai teks
pasimatyti su savo artimaisiais
prieteliais Tautinėse. Kai ma-
no karštis pradėjo iškilti ligi
šimto ir 3-jų, tai jau pradėjau
lakstyti padangėmis, tik kartkar-
tėmis pasijutau, kad mano slau-
gė įsikibusi mane laiko, kad ne-
pabėgčiau iš lovos ir neišlėkčiau
į padanges.

Dabar jau 10 dienų ir jau
vėl galiu skaityti mielas Nau-
jienas, tik labai norėčiau, kad
gal kurie mano draugai ar gal
kurie geri pažįstami galėtų ma-
gauti kur lietuvišką kalendorių
su lietuviškomis šventėmis ir
vardais.

Kol buvau jausmas, sveikas ir
gyvenau su jumis artimai, vi-
suomet darbuojau dėl Naujie-
nų, nuo pirmųjų Naujienų pasi-
rodymo ir tikrai jau būsiu su
jumis, nes jau mano visi darbe-
liai užbaigti, aš visas jau nega-
lės suimtas, tik laukiu šio savo
gimtadienio vasario 4 d., kuris
man suskaitys 88 gyvenimo me-
telius.

Brangūs mano Draugai kaip
Jpr., rašytojas Juozas Šmotelis,
kurį seku kiekvieną rašinėli,
rašykite, rašykite mieli, kol jū-
sų rankelės dar nedreba...
Aš jūsų beįėjis prietelis
Antanas Willis

**Suspendavo du
policininkus**
Chicago policininkos viršininkas
Rochford suspendavo 30 die-
nomis du Englewood nuovados
policininkus, kaltinamus už tra-
fiko tikečių knygeles pavogimą
septynis kartus sovusius į Frank
Sanders, 23 metų amžiaus, gyv.
50 W. 71 st., kurs tuos du po-
licininkus apskundė U. S. Dis-
trikto teismui, reikalaujamas
\$325,000 už sužalojimus.

Sanders savo skunde aiškina,
kad policininkai buvę civiliai ap-
sirengę, nepasisakę, kad yra
policininkai ir pridėję revolverį
prie jo galvos, o kai Sanders iš-
kėlęs aukštyn rankas, jie pra-
dėjo į jį šaudyti. Sanders 5 mė-
nesius išgulėjęs ligoninėje.

FLORIDA
Iš Tamos Lietuvos Kaimelio
— Siandien beskaitydamas dien-
raštį "Naujienas" susigalvoju
pasitikrinti kaip toli esame pa-
sisiūkę su prenumeratos atna-
jinimu šiems metams. Patikrinu
data, net nusistembu, kad tai
jau laikas suskubti atsinajinti
dienraštį, kad pesudarius ad-
ministracijai išlaikų suintimo pa-
raginimui apmokėti.

Nors dabartinis laikas esu li-
gonis, jau antri metai kaip ko-
voju — gyventi ar prisilaukti
iš gyvyjū. Bet kaip ir kokių būdu?
Jau visų metų laiko tiek
suneigė jau — "Parkinsons", tas
baisusis mano kūno naikintojas
tiek įsigalėjo naikinti mano svei-
katą pradendant nuo rankų, ku-
roms atėmė visas jėgas. Kai

Cook apskritį 471 mirė nuo narkotikų

CHICAGO. — Praeitais 1975
metais Cook apskrityje (Chica-
goje su priemiesiais) nuo nar-
kotikų vartojimo mirė 471 žmo-
gus. Tai naujas rekordas, 11 mi-
rimų didesnis kaip buvo 1954
metais. Koronerio Andrew To-
mano pranešimu, tas skaičius
nuo 1969 metų yra dvigubai di-
desnis.

"Nuolatini narkotikais nusi-
nuodijimas yra didėjanti mūsų
modernios visuomenės tradici-
ja", pasakė koroneris.

1975 metais daugumas nusi-
nuodijo vartodami heroiną ir
barbituratus.

CONCORDE LĖKTUVAI UŽDRAUSTI AMERIKOJ

PARYŽIUS. — Greitesniam
už garšą milžiniškam keleivi-
niam lėktuvui Concorde praei-
ti tretadienį per Paryžių po
1,4000 mylių per valandą grei-
čiu išskrisdys į Rio de Janeiro
pradedama civilinėje aviacijoje
nauja era. Kitas toks pat spras-
minis iš Londono išskrenda į
Bahrain Persijos įlankoje.

Tokių lėktuvų pagaminimas
anglams ir prancūzams truko 14
metų ir kaštavo \$2.5 milijonus.
Jie skraidys dukart greičiau už
visus ligšiolinius greituosius.

Del tų lėktuvų sukeliamas ne-
apsakomo garso, Concorde lėk-
tuvams skristi į JAV-bes uždrau-
sta.

BARRETTUI BAUSMĖ DOVANOTA

JAV Parolių Taryba ketvir-
tadienį nubalsavo būvusiam Cook
apskrities klerkui Edward Bar-
rett tuč tuojau suteikti parolę —
atleisti nuo trijų metų bausmės,
kuria atsėdėti jam buvo leista
apartamente, o ne kalėjime. Bar-
rett buvo nuteistas už \$180,000
kyšių paėmimą, mokesčių nusiu-
kinėjimą ir t. t. Parolės sutei-
kimo priežastis ta, kad Barrett,
75 metų amžiaus, rimtai sergas
keliomis ligomis.

BELL-HOWELL UŽDARO KNYGAS

Bell and Howell bendrovė pra-
neša, kad ji sumažina savo biz-
nį: ji nebepardavinės ir nesiu-
tins daugiau paskaitų konspek-
ty bei santraukų studijuojan-
tiems už akių. Bendrovė, tačiau,
sako, kad ji savo pasizadejimus
išpildysianti kokiai 100,000 stu-
dentų, kurie yra jau užsirašę.

Bendrovė mano, kad ji turės
sumokėti 18 mil. dol. už 1975 m.
pajamas, kaip kasta už nutrauk-
tą programų dalį. Tačiau ji tiki-
si turėti 50-60 centų pajamų
kiekvienai bendrovės akcijai.

NEPASITVIRTINO AUTO BENDROVIŲ VILTYs

Energijos kurui brangstant ir
jam stokojant, Amerikos auto
gamybos bendrovės suskato ga-
minti mažo tipo automobilius,
kurie su benzino galionu nuva-
žuotu daug mylių ir nugalėtų
užsienyje gamintų automobilių
konkurenciją. Tačiau tokios
tokios bendrovių viltys nelabai
pasitvirtino, nežiūrint, kad kai
kurie mažo tipo automobiliai turi
teigiamų ir gerų pusių.

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAISKINIMAI KIEKVIENA DIENA BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Saulė ir skydas yra Viešpats, malonė ir garbė Jis suteikia. Vieš-
pats neatšako gers tiems, kurie egliai nekaltai". — Psalmė 84:11.

Mūsų tekstas suteikia daug paguodos Dovidui klasei, Dievo mylime-
siems, pateptiesiems, Kristaus kūno nariams. Tokiems Viešpaties Dievas yra
saulė ir skydas. Jis apšviečia juos ir teikia jiems gausių palaimų ir sergi
nuo viso, kas galėtų juos sužeisti. Visa turi išvengti veikti naudai tu, kurie
ji myli ir yra jo pasaukti, kaip jo nutarta. Turėdami tad tokius palaimin-
tus užtikrinome žodžius, džiugaudami mes galime žiūrėti į ateitį, pilnai u-
kėdami, kad turėsime dalies pažadėtame garbingame atlygime, kuris yra
priręgtas ir stilingas nuolankiems, pasišventusiems ir ištikiems Jėzus
Kristaus pasekėjams.

Kas antrą antradienį Sophie Barcus radijas skelbia Švento Rašto tyrinė-
tojų aiškinimus.

Visi žino, kad mirtis yra žiauri ir paliečia kiekvieną. Bet kur yra ml
rusis(?) ir klausimą atsako knyguotė "Viltis po mirties", kurią gausite
nemokamai. Rašykite:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET,
CHICAGO, ILLINOIS 60629.
SV. RAŠTO TYRINĖTOJAI

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: Grovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: Townhall 3-2108-9

TRYs MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6345 SO. WESTERN AVE.
TRYs MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINŲ VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741-1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ.
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS IR LAURYNAS LABANAUSKAS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

5 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — MONDAY, JANUARY 26, 1976

MIRTIES SPINDULIAI

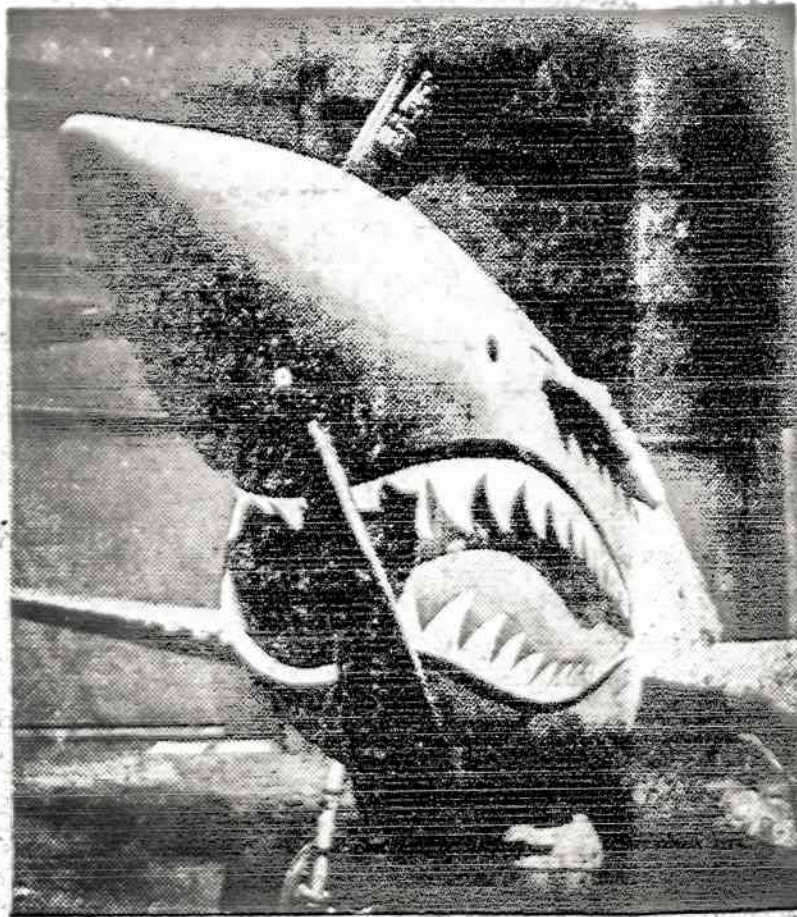
Ty dabar naudojamų mirties spindulių yra dvi rūšys: Ultra garsas ir Laser spinduliai.

Ultra garsas, kartais vadinamas mirties spinduliais, taip pavadintas dėl to, kad yra negirdimas žmogaus ausys nepa- gauna. Žmogaus ausys tepa- gauna oro bangas nuo 20 metrų su virpėjimo dažnumu 16 hercų ligi vieno ir septynių dešimtu- jų centimetro su virpėjimo dažnumu 20.000 hercų. Žemiau tos ribos sklindantys oro bangų žmogaus ausys nebeįskiria ir tada būna girdima tik baidės, užimtis ir slėpėjimas. Tas pats būna ir virš viršutinės ribos, smulkėjantios bangos ausyse sukelia įvairius vimbimus ir zizimus. Muzikoje tenaudoja- mi tonai nuo 16 ligi 1000 hercų. 8 oktavos.

1918 m. Paul Langevin, gyv. 1872—1946 m. virš girdėjimo ribos praplėtė eksperimentinė- mis priemonėmis aukštyn ligi penkiolikos oktavų. Jis panau- dojo elektros bangas. Dešim- ties metrų elektros bangomis susmulkino oro bangas ligi vie- nos tūkstantosios centimetro ilgio. Vėliau jam pasisekė su- smulkinti oro bangas ligi vienos milijoninės dalies centimetro, kurių virpėjimo dažnumas yra trisdešimt milijonų hercų. (ame- rikoniškų 30 trilijonų).

Tos bangos daug trumpesnės už šviesos bangas, kurių ilgis yra šešios šimtatūkstantosios centimetro. Ultra bangų inten- syvumas yra 10.000 kartų ga- lingesnis už patrankos šūvio su- keltų bangų intensyvumą.

Ultra garso pagalba galima sudaryti emulsiją iš vandens ir gyvyje sidabro, kurie šiaip jo- kiū būdu nesumažinti. Taip pat labai mažas dalelytes sugla- dzia greitai į krūvą: rūką pa- verčia į lašus, galimas dirbtin- as lietaus sudarymas. Skys- čių ir metalų tirpinių garsus pašalina, padaro juos permato- mus ir gaminių vidujinius ste- tobulumus galima lengvai ste- pėti. Tomis bangomis užmuša- mos bakterijos. Taip pat ir aukštesnės rūšies smulkių gyvū-

Antrojo Pasaulinio karo metu paveikslė matomas iektuvas vadinosi "Flying Tiger" — "Skraidantis tigras". Karo metu amerikiečiai bū- vo pastatę didoką šių iektuvų kiekį, bet dabar jie jau baigia nykti. Ohio karo aviacijos muziejuje yra vienas, tinkamas skridimui. Lėk- tuva dažnai aplanko gerokai senesnę Antrojo Pasaulinio karo la- kūnai. Muziejų lanko ne tik lūkūnai, bet istorikai, rašytojai ir mo- kyklinio amžiaus vaikai, susizavę aviacija.

nėlių organizmai gali būti su- žaloti arba visai sunaikinti. Gali būti sunaikinti raudonieji krau- jo rutulukai ir tuo pačiu, žino- ma, gali būti sunaikinta ir gy- vybė.

Fizikos ir chemijos bandy- muose ultra garsas yra labai naudinga priemonė. Taip pat tas garsas kai kuriais atvejais yra nepakeičiama priemonė me- dicinoje ir technikoje.

Medicinoje, vietoje peilio, įvairioms operacijoms daryti ir technikoje visokius metalus piaušyti nukonkuravo Laserio spinduliai.

Šviesos spindulys Laser (light wave amplification by stimula- ted emission of radiation) yra toks šviesos šaltinis, kuris tarp raudonų ir infraraudonų spin- dulių išsiskiria skirtinga bangos ilgi. 1951 m. Columbia univer- sitetas surado naują principą elektromagnetinėms bangoms sustiprinti.

Tolimesnė pažanga buvo pa- daryta, kai tuo pačiu būdu gal- jo šviesą sustiprinti.

Jeigu atomų energija pasi- keičia į šilumą, arba į elektro- magnetines bangas, sustiprėja jų energingumas (jaudas), at- tinkamas padidėjusiai energijai. Toji energija susikaupia dėlai- to, kad atomai paskatintoje pa- dėtyje peršoka į aukštesnę ener- gijos būtį. Tas trunka labai trumpai, nes atomas nustoja ener- gijos atsoka atgal į žemesnę energijos padėtį. Frekvencija (dažnumas) priklauso nuo to, kiek energijos turi fotonas, t. y. kiek atspalaiduoja ener- gijos peršokus atomui atgal iš aukštesnės paskatintos padėties į mažiau paskatinta padėtį.

Šiaip bet kokiu šviesu kvantu šuoliai būna netvarkingi, spon- taniški ir įvairių frekvencijų. Laser spinduliai būna vienodi, vienodos frekvencijos ir nebū- na bangu persivynimu.

Jeigu taro pastovios ir paska- tintos padėties yra skirtumas vieno šviesos kvanto ir kai di- desnė dalis atomų atsiranda aukštesniais energijos lygiais, sudaro sąlygą Laser spin- duliams.

1960 m. Maiman panaudojo niūminiams Laser spinduliams alumininio oksido kristalą ("Rubin") su 0.5% chromo. Kri- stalo galai yra paraleliškai nušli- fuoti. Energijai gauti yra pa- naudojama gyvyje sidabro lem- pa.

Chromo atomai yra smarkiai nriūmuojami ir tuo būdu fo- tonu lavina pradeda sruventi. Kristalo galai reflektuoja foto- nus, kol fotona spindulių inten- syvumas pasidaro tiek didelis, kad prie vieno kristalo galo su- mažesniu atspindžių kiekiu (Spiegelschicht) milžinišku in- tensyvumu pasirodo šviesos spindulys.

Patobulintas Laser nebežai- buoja, bet išvysto pastovia švie- są. Ji susideda iš helio ir ne- ono dujų mišinio. Elektros pa- gelba helio iškrauti atomai pa- keliami į aukštesnį energijos lygį, artimą neono elektrono

HELP WANTED — MALE-FEMALE

Reikia Darbininkų ir Darbininkių

KELIONIŲ ATSTOVAI

Bostono kelionių agentūra ieško lie- tuviškai kalbančių moterų ir vyrų pa- dėti organizuoti Chicago apylinkėse keliones į Lietuvą. Dirbti pilną arba dalį laiko. Sėkmingi kandidatai gaus atlyginimą sutiktam darbu (com- mission), apmokymą ir kelionių pri- vilegijas. Informacijos rašyti:

ALGIS MITKUS
8 WHITE OAK RD.
NEWTON, MASS. 02168.
Skambinti collect. Tel. 617-237-5502.
Po 6 val. vak. tel. 617-968-1150.

RN'S & LPS'S
ALSO NUBES AIDES
All Shifts
Full or Part Time.
Apply in person.
12550 RIDGELAND AVE.
PALOS HEIGHTS
597-9300

PERSONAL
Asmenų ieško

KANADOS LIETUVAIŲ ieško susi- pažinti su būsimu gyvenimu draugu — gero būdo, rimto inteligentų, 50-58 m. amžiaus. Suinteresuotus pra- šau rašyti:

NAUJENOS
Box 209
1739 So. HALSTED ST.
CHICAGO, ILL. 60608

daugiau kreipiantis dėmesį į Naujienas, siunčiantis straipsnius, korespondencijas ir in- formaciją, taip pat paramą. Pra- tėsdami savo prenumeratas, kar- tų su gerais linkėjimais, atsiun- tite Naujienų paramai po penki- ne: J. Būtneris ir V. Valintas iš La Salle apylinkės prie Montre- alio, Vytautas Oželis iš Malar- tijo, P. Que, ir Juozas Pikelis iš Toronto, Ont. Toronto lietuvis užsisakė Naujienas 6 mėn., bet pavardės prašė neminėti.

Genovaitė ir Bais Narbu- tai, Vista, Cal., iš anksto be ra- ginimo atsiuntė prenumeratos mokėsi tuo sutapdydami admi- nistracijai laiko ir pinigų, taip pat pridėjo 4 dol. auką Naujie- nų paramai. Bronius Drauge- lis iš Arcadia, Cal., taip pat at- siuntė 4 dol. Los Angeles tautie- tės užsisakė Naujienas pusei me- tu, bet pavardės prašė neminėti. Dekui visiems.

Petras Cigas, Cleveland, Ohio, pratesdamas prenumera- tą, kartu su sveikinimais ir ge- rais linkėjimais visiems bendra- darbams ir darbuotojams, at- siuntė Naujienų paramai 8 dol. Po 4 dol. atsiuntė Antanas Ta- mulonis iš Bradenah, Ohio, G. A. Bobelis iš Holden, Mass., Otto Prancevicius iš Hammond ir Juozas Kazarys iš East Chi- cago, Ind. Tautietis iš Gary, Ind., užsisakė Naujienas 3 mėn., bet pavardės prašė neminėti. Dekui visiems už linkėjimus ir už paramą.

Vladas Mačiukas iš Mar- quette Parko apylinkės, nuola- tinis spaudos rėmėjas, pratesda- mas prenumeratą, atsiuntė Nau- jienoms 7 dol. auką. Po penki- ne atsiuntė taip pat nuolatiniui Naujienų ir lietuviškos spaudos rėmėjai: Antanas Gaska ir Ed. J. Litvinas iš Brighton Parko, Bronius Sedleckas iš Bridgepor- to ir A. Skopas iš Cicero apylin- kės. Cicero apylinkės tautietis užsisakė Naujienas vieneriems metams, bet pavardės prašė ne- minėti. Naujienų vadovybė nuoširdžiai dėkoja visiems rė- mėjams už dovanas, platinto- jams už pastangas, o naujiems skaitytojams už dėmesį. Visi skaitytojai prašomi remti Nau- jienas ir prisidėti prie platinimo vajeus. Visi lietuviai kviečiami susipažinti ir jas užsisakyti. Naujienos yra siunčiamos 2 sa- vaites susipažinimui nemoka- mai.

Mažosios Lietuvos Lietuvių Draugijos tradicinis UŽGAVĖ- NIŲ SIUPINYS ruošiamas ir šiais iškiliais metais.

Vieta: Lietuvių Tautiniai Na- mai, 6422 So. Kedzie Ave.

Data: šeštadienį, vasario 21 d., vakare.

Užsisakyti status — grupėmis po 10 asmenų — galima pas Ramūną Būtiną telefonu PR 8-4282.

— Naujienų vadovybė rašysia padėką Kanados lietuviams, vi-

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zėmė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road. Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS — PARDAVIMAS — VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISU RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA]

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

3 BUTŲ PO 4 KAMBARIUS mū- rinis, 2 auto garažas. Gazo peclais šildymas. Brighton Parke.

3 BUTAI IR KRAUTUVEI PA- TALPA. Medinis, gerai apžiūrėtas namas Brighton Parke centre.

SIMAITIS REALTY

Insurance. Income Tax

2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

— Ponia Anna Rakauskas iš Beverly Shores, Ind., kartu su dukra Ann ir žentu Michael Ste- vens išvyko į Floridą. Pirmiau- siai lankys žento gimines, gyv. Okeechobe apylinkėje, o vasa- rio pradžioje visi vyks į Miami Beach ir apsisistos Norwyt vieš- butyje.

— Naujienas galima užsisa- kyti telefonu, skambinant ad- ministracijai darbo valandomis. Taip pat kviečiama skambinti arba rašyti prašant siųsti susi- pažinimui. Platinimo vajeus proga Naujienos yra siunčia- mos susipažinimui 2 savaites nemokamai pagal gautus pagei- davimus ir galimų skaitytojų adresus.

(Pr).

The Lithuanian American Community of the United States, Incorporated

JAV LB

CENTRINE RAŠTINE

Atidara nuo 7:00 iki 9:00 val. vak- kasdien (nuo pirmadienio iki penk- tadienio).

2951 W. 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. 436-7878

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį lietuvių kailininką 700 N. Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Tel. 263-5826 (įstaigos)

677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue

2nd Floor Chicago, Ill. 60601

Help Keep Our Economy Strong

BUY U. S. SAVINGS BONDS

give... so more will live

HEART FUND

1500 N. Dearborn Ave. Chicago, Ill. 60610

GEROS DOVANOS

ŠIOS KNYGOS PARDUODAMOS DABAR "NAUJIEŲSE" SU DIDELEMIS NUOLAIDOMIS:

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis.

Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik \$3.00

Minkštais viršeliais tik \$2.00

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURUS ŽMONĖS.

Kelionės po Europą įspūdingai. Dabart tik \$2.00

Galima taip pat užsisakyti paštu, atsiuntus čekį arba money orderį.

NAUJENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIA NOREIKIENĖ — VYTAUTAS ŽUKAUSKAS

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MAISTAS IŠ EUROPOS SANDELŲ.

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

V. VALANTINAS

JUBILEJINIŲ METŲ

NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJENOMS šiemet suėjo 60 metų. Minint tą sukaktį, gerbiant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmū- nus ir atliekant būtinas pareigas amžinam lietuviybės išlikimui skel- biamas Naujienų platinimo vajeus.

NAUJENOS tvirtai stovi ir kovoją už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisve, neidamos ir nesidėdamos į sandėris su okupantais ir jų įgalioti- niais.

NAUJENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendrą institu- ciją ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJENOS atstovauja tiliąją lietuvių daugumą šiais pasimetimo, reto rikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visiems įdomios, naudingos ir reikalingos, net būtinios. Ne veltui, geros draugijos girti Naujie- nas yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajeus komisija Jubiliejinių metu progą skelbdama platinimo vajeus kreipiasi į visus lietuvių pasekti lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžiais užsiprenumeruojant Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimiesiems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos išsivijus- taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lie- tuviškų reikalų renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$30.00, pusei metų — \$16.00

trims mėn. — \$8.50, vienam mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$26.00, pusei metų — \$14.00, vienam mėn. — \$2.50. Užsienio- se — \$31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitė nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJENOS,

1739 So. Halsted St.,

Chicago, Ill. 60608

Siunčiu _____ dol. Naujienų prenumeratą, Jubiliejinio vajeus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

Vajeus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipaži- nimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDE IR VARDAS _____

ADRESAS _____

6 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — MONDAY, JANUARY 26, 1976